

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس شورای ملی روز یکشنبه (۱۲) آبان ماه ۱۳۵۳

- وظیفه چرباز یکانهای هوابرد ۲ - لایحه اصلاح تبصره ۳ ماده ۸ قانون خدمت وظیفه عمومی ۳ - لایحه اصلاح ماده ۱۱۳ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی ۴ - لایحه اصلاح بندث ماده ۱ فصل چهارم آئین نامه معاهدهای نیروهای مسلح شاهنشاهی بوسیله تیمسار سپهبد کاونزیان معاون وزارت جنگ.
- ۹ - طرح و تصویب گزارش شورودوم کمیسیون دادگستری راجع به حمایت از کودکان بدون سربرست و ارسال به مجلس سنا.
- ۱۰ - تقديم لایحه مواد شیمیائی اعتیاد آور (پیسوکوتروپ) بوسیله آقای دکتر مرشد معاون وزارت بهداری.
- ۱۱ - طرح و تصویب گزارش شورودوم کمیسیون دادگستری راجع به مجازات ربابندگان اشخاص و ارسل به مجلس سنا.
- ۱۲ - طرح گزارش شوراول کمیسیون امور خارجه راجع به موافقنامه تعیین حدود فلات قاره بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت سلطنتی عمان.
- ۱۳ - ختم جلسه.

مجلس ساعت ۹ صبح بریاست آقای دکتر جواد سعید (نایب رئیس) تشکیل گردید

- فهرست مطالب:
- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل.
  - بیانات قبل از دستور آقایان: دکتر عسکری دکتر ناوی - بدرخانی - طلوعی.
  - تصویب صور تجلیه قبل.
  - تقديم لایحه اصلاح بعضی از مقررات قانون ثبت استناد املاک، بوسیله آقای صادق احمدی وزیر دادگستری.
  - معرفی آقای فرامرز ذیمی بست معاون پارلمانی وزارت بازدگانی بوسیله آقای دکتر مهدوی وزیر بازدگانی.
  - تقديم لایحه تغییر بودجه سال ۱۳۵۲ مجلس شورای اسلامی بوسیله آقای مصطفوی نایبی (کارپرداز مجلس شورای اسلامی).
  - طرح و تصویب گزارش شورودوم کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری راجع به مرکز آمار ایران و ارسال به مجلس سنا.
  - تقديم چهار لایحه: ۱- لایحه مربوط به افزایش مجموع حقوق فوق العاده سختی خدمت چربازی افراد

اهری - ایلخانی پور - بختیاریها - بدرخانی - دکتر سعید بهادری - دکتر بهزادی - دکتر پرتو اعظم - پرویزی - پیرزاده - ترمه - چنانی - دکتر حاتم - دکتر سعید حکمت - حی - خانقاہی - دکتر خسروی کردستانی - دکتر خطیبی - دکتر دادفر - دولو - رسیدی - سید ضیاء رضوی - ریگی - سجادی - مهندس سهم الدینی - شاهنده - دکتر شریف امامی - دکتر شکرانی - شهرستانی - شیخ رضائی -

۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل.
نایب رئیس، اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود.

(شرح زیرخوانده شد)

غائبین با اجازه آقایان :
احشامی - عبدالحسین آموزگار - احمد مهندس اربابی - مهندس اردلان - دکتر الموقی - انشاء - اولیاء -

دکتر ضیائی - عبدالحسین طباطبائی - دکتر عدل - مهندس عطایی - دکتر عظیمی - دکتر فروزن - فرهادپور - دکتر لقمان ادهم - دکتر موتفی - نامور - نجد شیبانی - فردودنفر - فهیمی - کاسمی - کشفی - نیک پور - دکتروف - آقابان - خانم ابتهاج سمعی - خانم اسدی - خانم بزرگ نیا - خانم جهانبانی - خانم سرخوش - خانم صنی نیا - خانم دکتر طالقانی - خانم مزارعی .

غایبین همیض - آقابان :

دکتر بازრگانی - دکتر حبیب بهبهانی - جوانشیر -

مهند عباس زاهدی - کریم بخش سعیدی - طباطبائی دیدار

موسوی ماکوئی - موقر - دکتر ناوی - خانم دکتر دولتشاهی .

بيانات قبل از دستور آقابان: دکترو عسکری - دکتر

ناوی - بدراخانی - طلوعی

نایب رئیس - بیانات قبل از دستور را شروع میکنیم

آقای دکتر عسکری تشریف بیاورید .

دکترو عسکری - بنام خداوند متعال و بنام شاهنشاه

آریامهر ،

جناب آقای رئیس - همکاران ارجمند . عصر

درخشان پهلوی برای ملت کهنسال ایران مشحون از

خبر و برق کت ، رفاه و آسایش و افتخارات فراوان است و

ماهیواره این موهبت های بزرگ را احساس و لمس

می کنیم در حالیکه بسیاری از کشورهای جهان دچار

جنگ و سیز و مشکلات فراوان مالی هستند (صحیح است)

ملت ایران به رهبری های خردمندانه شاهنشاه آریامهر از

ثبات و آرامش و بانتکی به رشد مناسب اقتصادی و

تحولات اجتماعی بسرعت بسوی تمدن بزرگ به پیش

میزود و به خودمی بالد که دنیا اصالت نقش سازنده رهبر

اندیشمند مارا بدیده تأیید و احترام می نگرند (صحیح

است) چنانکه مسئله افزایش قیمتها و بحران پیکاری و

تورم که دامنگیر کشورهای بزرگ صنعتی است بررسی

فرمودند ارشاد و رهبری های عالمانه معظم له برای تعیین

قیمت پایه جهت نفت و همچنین ایجاد یک نظام صحیح

پولی بین المللی بعنوان بهترین راه حل شناخته شد و

امید آن میزود با اجرای اصول پیشنهادی شاهنشاه بزرگ

ایران تورم بکلی مهار گردد و شنجات حاصل از آن از

میان برداشته شود . درحال حاضر بعلت عدم تناوب بین

عرض و تقاضای کالاهای مواد اولیه قیمت برخی از تولیدات

ملت ایران است و در این ساحت مقدس وظیفه خود میداند که از رشادت و دلیری و واقعیتی و ابتکارات شاهنشاه ایران تجلیل نموده و بار دیگر اعلام کنم که صدای شاهنشاه صدای ملت ایران است، صدای شاهنشاه ایران صدای همه ملت هایی است که ثروت شان طی سالهای متعدد توسط کمپانیهای نفتی غارت شده و رهبر انقلاب ایران برای همیشه باین روش استثماری خاتمه داده شده است. (صحیح است) .

در اینجا نکته ای را لازم بیاد آوری میدانم، وقتی شاهنشاهی بزرگ و افتخار آفرین این چنین از حقوق ملت خود و همه کشورهای صاحب نفت دفاع میکند و بتجاوزات و غارتگری کمپانیهای نفتی خاتمه میدهد باید انتظار داشت که بلندگوهای استعمار و کسانی که از این جهت در آمده ای سرشاری داشته اند بصدأ در آیند.. اگر بعضی از مطبوعات که باستگی بسیاستهای استعماری دارند بایران نیش میزند تعجب آور نیست امروز دیگر ملت ایران آنها را خوب می شناسد و میداند که این تحریکات تأثیر ندارد. ملت ایران بر هری شاهنشاه عزیز خود با سرعت به پیش میزود تا به دروازه های طلاقی تمدن بزرگ برسد. ملت ایران خوب میداند که رهبری های شاهنشاه موجب گردیده است که امروز همه کشورهای جهان حتی ممالکی نظر امریکا از همکاری با ایران در زمینه های مختلف ابراز خوشوقتی میکنند (صحیح است) و نمونه آن اعلامیه مشترک ایران و امریکاست که بدنبال سفر کبینیجر وزیر امور خارجه امریکا با ایران انتشار یافت و نمودار همکاری وسیع دوکشور ایران و امریکا میباشد.

ملت ایران خوشوقت است که بر هری شاهنشاه خود و در سایه سیاست مستقل ملی با همه کشورهای جهان روابط دوستانه دارد و در حالیکه از حقوق حقه خود دفاع میکند بعلت ثباتی که از راه توسعه اقتصادی و تأمین رفاه عمومی دارد با همه ممالک جهان قرارداد های همکاری وسیع دارد که نمونه آن اعلامیه مشترک ایران و امریکاست ملت ایران به پیشگاه رهبر انقلاب ایران درود میفرستند که مارا تا این حد در جهان بلند آوازه ساخته اند که همه کشورها از همکاری با ایران احسان

مرکز آموزش کشاورزی که اهالی یکصد هكتار زمین بلاعوض در بخش پهلوی دژ بهمین منظور اهدا نموده اند

۲ - سالهای سال است اهالی گرگان ورش تقاضای تأسیس دانشگاه دارند انتظار دارد در مورد دانشکده کشاورزی و پادامپزشکی و یاهر دانشکده ای که مقتضی باشد عنایت فرمایند.

۳ - عطف توجه به تعاون مسکن فرهنگیان گرگان ۴ - مسئلله تصفیه خانه آب گرگان

۵ - اسفالت راه پهلوی دژ به گرگان و گمیشان به بندر شاه است زمانی که آقای مهندس شالجیان تشریف داشتند فرمودند انجام میشود و سال گذشته جناب آقای مهندس شهرستانی فرمودند که شروع می شود . بهر حال در پایان عرایض از درگاه پروردگار متعال توفیق روز افزون دولت جناب آقای هویدا و هم مسلکان گرانقدر حزب ایران نوین و همه خدمتگزاران مملکت را در اجرای منویات و فرامین مقدس شاهنشاه آریامهر صمیمانه میشلت دارم. مشکرم. (احسن - احسن).

نایب دلیس - آقای دکتر ناوی بفرمائید .

دکتر ناوی - بطوریکه همکاران ارجمند استحضار دارند دیروز شاهنشاه آریامهر رهبر عالیقدر ملت ایران بار دیگر طی یک مصاحبه مطبوعاتی درباره نظام قیمت گذاری نفت پیشنهاداتی را عنوان فرموده اند که انکاس وسیعی در دنیا داشت.

پیشنهادات جالب و منطقی و دقیق شاهنشاه که در جلسه آینده کفرانس اوپک مطر خواهد شد راه گشای جدیدی برای جهانیان خواهد بود و وضع مصرف کنندگان نفت و کشورهای تولید کننده را بخوبی روش میسازد و از تعدی و تجاوز و چاول کمپانی های نفتی که سالهای سال است منافع تولید کنندگان و مصرف کنندگان نفت را بغارت می برنند جلوگیری خواهد کرد... (صحیح است) ملت ایران از شاهنشاه بزرگ و منفکروان دیشتمد خود از صمیم قلب سپاسگزار است که تا این حد از منافع ملی ما و منافع همه کشورهای تولید کننده نفت و حتی مصرف کنندگان نفت در دنیا دفاع میکنند. (صحیح است) این فرماباشات شاهنشاه مثل همیشه مورد تأیید فرد فرد

خرسندی و افتخار میکنند (صحیح است - احسنت). دوستان و همکاران من از بیماری من اطلاع دارند، جدا، جدا؛ ازمن سوال کردند که قضیه چه بوده است، بنچار مختصری از جریان را برستان میرسانم، بیماری سهمگینی مرآ اذیت و تهدید میکرد که خوشبختانه بمعاضدت و کمک دوستان گرامی واولیای امور که برای خود دواج ب میدانم از آنها تشکر کنم از ریاست مجلس شورای اسلامی وهم مسلک هویتا و جناب آقای دکتر اقبال و جناب دکتر الموتی که بمبن اشاره کردنکه امشان را برم ولی می گویم واژمه صمیمانه تشکر میکنم، (احسن) در آن هنگام که دور از وطن در بستر بیماری خفته و دست از حیات شسته بودم فقط بیک چیز میاندیشیدم و نگران یک مطلب بودم که مبادا قبل از چشیدن میوه های شیرین انقلاب و درک روزهای طلائی آینده تابناک دیده از جهان فربندم وابن آرزوی دلپذیر را بخاک برم بیماری سخت و حالم خراب بود ولی دل و دیده ام متوجه ایران عزیز و مظہر عظیم ملت ایران بوده تنها موسم در آن دیار غریب مطالعه روزنامه های بود که گاه بدستم میرسید.

روزی درستون حادث روزنامه ای خواندم که مادری با تفاق پرسش کمر قتل دختر زیبای جوانش را بسته واور ابا کمر بند خفه کرده اند، در اندیشه شدم که عواطف مادری چگونه این مادر و فرزند را وادار کرد که دست باین جنایت بزنند.

ستون حادث خاص مطالبی از این قبیل است. ماشینی وارونه میشود تعدادی کشته میدهد متى مست دیگری را میکشد، شخصی دست بخود کشی میزند زلزله گروهی را زنده بگور مینماید سیل بنیان هستی و خانمان جماعی را میکند خانه بنایی سازی فرو میریزد طیاره ای را منفجر میکنند، بامسلسل در فرودگاه بچان مردم میافتد و امثالهم ولی موضوع قتل دختر بدست برادر و مادر از جهت انگیزه جالب و درخور تعمق و تجزیه و تحلیل است.

هر یک از قاتلین سعی میکنند با سفره ای خود را در این قتل سهیم بداند مادر میگوید به تنها چنین عملی را انجام داده ام برادریا کمال مباراکه افراد ای سر برآشت را تکذیب مینماید. و خود را قهرمان ماجرا قلمداد میکند

در میان ابراز احساسات باشکوه کارکنان و کارگران اینکارخانه را افتتاح فرمودند هم اکنون این کارخانه که در جهان کم نظر است روزانه ۳۵۰۰ تن و تاسه سال دیگر محصولات آن به دو میلیون و ۴۰۰ هزار تن در سال خواهد رسید.

شاھنشاھ آریامهر هنگام افتتاح این واحد عظیم صنعتی مانند همیشه به بیان گذاران این کارخانه و بخصوص بکارگران و مهندسان ابراز تقدیر و مرمت فرمودند. طراح انقلاب ایران همانطور که فرمودند صنعتی شدن کشور را یکی از ارکان اساسی توسعه اقتصادی ایران قرار داده و موجباتی فراهم فرمودند که بخش خصوصی بادلگرمی کامل و امید فراوان به آنها درخشنان تر گامهای عظیمی را در راه ایجاد توسعه صنایع کشور بجلو بردارد (صحیح است) افتتاح این واحد عظیم صنعتی نه تنها در شکوفایی اقتصاد منطقه بزرگ شهرستان کرج اثر میگذارد بلکه موجبات اشتغال مؤثر صد ها کارگر را بطور مستقیم و غیر مستقیم فراهم میسازد. مسلم افراد آورده های سیمان برای صنایع زیر بنایی مملکت که امروز مورد احتیاج کشور بوده اثرات نیکو و فراوانی داشته و از این راه می توان برای ایجاد کارخانجات، سدها و ساختمانها که بین و شکوه انقلاب امید بخش ایران هر روز تعداد آن افزایش میابد استفاده نمود و همچنین از واردات سیمان بی نیاز شویم چنین است اثرات و برکات انقلاب ملی ایران که از مظاهر ارزشمند آن گام نهادن در راه صنعتی شدن کشور است (صحیح است)

رویداد دیگری که در هفته گذشته موجبات خرسندی مردم شهرستان کرج را فراهم ساخت افتتاح مسابقات مهارت فنی کارگران تهران بریاست عالیه والاحضرت همایون ولایت‌عهد نور چشم ملت ایران بود. قطعاً همکاران محترم اطلاع دارند که شاهنشاھ آریامهر در سال ۱۳۴۹ مقرر فرمودند که کمیته ملی مسابقات مهارت فنی تحت ریاست عالیه والاحضرت همایون ولایت‌عهد تشکیل گردد و بمنظور بالا بردن سطح دانش فنی کارگران جوان همه ساله مسابقاتی در رشته های مختلف صنعتی بین آنها برگزار شود امسال در حدود ۱۷۰۰ نفر کارگر جوان در

از هرجهت زصورت و معنی قوی شدیم (احسن)

دارای آنچنان قدرتی شده که ممالک کم در آمد را یاری میکنیم و توانگران را وام میدهیم لازم است که همه افراد مملکت هم تحت حمایت دولت قرار گیرند. پاینده بادشاھنشاھ عدالت گستر ایران جاوید باد سلطنت پهلوی (احسن - احسنت).

نایب دلیس - آقای بدرخانی بفرمائید، پدرخانی - بسم الله الرحمن الرحيم مقام معظم ریاست، همکاران گرامی، بطوریکه استحضار دارند هفته گذشته برای مردم زحمتکش و شریف شهرستان کرج هفته برق کنی بود زیرا رهبر عزیز و ارجمند ملت ایران شاهنشاھ آریامهر با تشریف فرمائی باین منطقه مجتمع سیمان آیک را که کارخانه مشهور جهان در ایجاد آن همکاری داشتند ۲۸

آنچنان وجود ندارد این یک مورد بخصوص بودولی موارد بسیاری وجود دارد که افراد خرده سال را بی و بی سپرست میکند و مانند تخته پاره ای آنها در دریای بیکران حوادث دستخوش طوفانهای مختلف میکند.

اکنون که بفرمان شاهنشاھ وزارت رفاه برای آسایش بیشتر مردم تشکیل گرده است و اداره آن بدست وزیری پر جوش و سازنده سپرده شده است بجای است که سازمانی بنام سازمان سر برتری خانواده های بی سپرست تأسیس گردد و کودکان بی پناه مقصوم را در محیطی متنه و باکیزه و سالم دور از هر کجر ای و پلیدی و فساد جسمی و رووحی تربیت کنند تا بجای یار شاطر بودن بار خاطر برای ملک و ملت نشوند.

فرق نمیکند که سرپرستان خانواده را حوادث، جنایات، امراض یا عدم صلاحیت و فساد عقیده از حمایت کودکان بگیرد و محروم نماید بهر حال خانواده بی سپرست در تمام سطح کشور باید از سازمان فوق الذکر مورد حمایت و تربیت قرار گیرد شاید روزی بعلت امکانات محدود انجام این مهم را سازمانهای مختلف خیریه و افراد نیکو کار بطور پر اکنده بر عهده داشتند ولی اکنون که بیاری خداوند و زیر سایه بلند پایه زیر هبر بزرگ ایران از هرجت نیرومند و توانا شده و بمصدق این تا متکی سلطنت پهلوی شدیم

از هرجهت زصورت و معنی قوی شدیم (احسن)

دارای آنچنان قدرتی شده که ممالک کم در آمد را یاری میکنیم و توانگران را وام میدهیم لازم است که همه افراد مملکت هم تحت حمایت دولت قرار گیرند. پاینده بادشاھنشاھ عدالت گستر ایران جاوید باد سلطنت پهلوی (احسن - احسنت).

نایب دلیس - آقای بدرخانی بفرمائید، پدرخانی - بسم الله الرحمن الرحيم مقام معظم ریاست، همکاران گرامی، بطوریکه استحضار دارند هفته گذشته برای مردم زحمتکش و شریف شهرستان کرج هفته برق کنی بود زیرا رهبر عزیز و ارجمند ملت ایران شاهنشاھ آریامهر با تشریف فرمائی باین منطقه مجتمع سیمان آیک را که کارخانه مشهور جهان در ایجاد آن همکاری داشتند

صرف کنندگان واقعی نفت دریافت کنند. با این سیستم کمپانیهای نفتی که فقط نقش دلال و واسطه بین تولید کننده و صرف کننده نفت را دارند از هر بشکه نفت در حدود دو دلار استفاده میکنند، درحالیکه براساس طرح پیشنهادی جدید شاهنشاه ایران قیمت پایه نفت که رقمی پائین تر از قیمت اعلان شده فعلی است ثبیت میشود و سود عادله ای که برای کمپانیهای نفتی از هر بشکه نفت پیش بینی شده ۵۰ سنت خواهد بود. باین ترتیب بدون اینکه از درآمدکشور های صادر کننده نفت کاسته شود صرف کنندگان واقعی نفت پول کمتری برای تهیه نفت بابتزین مورد نیاز خود برداخت خواهند کرد و از سوء استفاده کمپانیهای نفتی که با بهره برداری از بحران اخیر سود خود را انصاصدر صدو صدو دویست درصد بالبرده اند جلوگیری بعمل خواهد آمد. (صحیح است)

بیکنکته مهم دیگر در طرح پیشنهادی جدید شاهنشاه ایران مرتبط ساختن بهای نفت بایست ناسی قلم کالای اساسی است. با اجرای این طرح نه فقط قدرت خرید نفت در برابر کالا های اساسی مورد نیاز کشور های صادر کننده نفت حفظ خواهد شد کنترلی برای جلوگیری از تورم روزافزون و افزایش نامعقول وی روی بهای مواد اولیه و کالا های ساخته شده غرب در برابر نفت برقرار خواهد شد.

در خاتمه عراض خود میخواهم اضافه کنم که طرح پیشنهادی شاهنشاه ایران برای تعیین سیستم جدید قیمت گذاری نفت از هم اکنون با استقبال بسیاری از کشورهای صادر کننده نفت روبرو شده و در مذاکرات اخیر آقای شاهنشاه ایران جستجو میکند. (صحیح است)

اعلامیه مئترک ایران و آمریکا در پایان مذاکرات رسمی وزیر امور خارجه آمریکا در ایران همین این نکته است که نظرات ایران و آمریکا در مسئله نفت بهم تزدیک شده و زمینه همکاری های وسیع و تازه ای در امور اقتصادی

جمعیت دارد و تاموقعی که اینها جاده نداشته باشند نمیشود انتظار داشت که بتوانند برای عمران و آبادی شهر و دیار خودشان فعالیت بکنند در خاتمه عراض از جناب آقای رئیس و کلیه همکاران اگر امی که حوصله فرمودند و بعرايض بنده توجه فرمودند صمیمانه تشکر و سپاسگزاری میکنم (احسن - احسن).

نایاب رئیس - آقای طلوعی بفرمائید.

طلوعی - جناب آقای رئیس، نمایندگان محترم فرمایشات شاهنشاه آریامهر در مصاچه مطبوعاتی و رادیو تلویزیونی دیشب که قطعاً اکثر همکاران محترم آنرا ملاحظه فرموده با در روزنامه های صحیح امروز خوانده اند حاوی نکات بسیار مهمی است که فکر میکنم با وجود صحبت یکی از همکاران دیگر در این مورد جادارد باز هم درباره آنها بحث شود. در این مصاچه شاهنشاه ایران یکبار دیگر با ذکر دلائل و شواهد و ارقام حقایق کشورهای صادر کننده نفت را در افزایش قیمت نفت برای نمایندگان مطبوعات و وسائل ارتباط جمعی امریکا روش ساخته دو جوابهای محکم و مستند و قاطع شاهنشاه به نمایندگان مطبوعات و رادیو تلویزیونهای امریکا در این مصاچه نقطه ابهامی در این مورد باقی نگذاشت که کشورهای صادر کننده نفت در افزایش قیمت نفت طی یک سال اخیر کاملاً محق بوده اند و قیمت های گران فعلی نفت در کشورهای صرف کننده پیشتر از طرف دولت های این کشورها یا شرکت های نفتی بر آنها تحمیل شده است. (صحیح است)

مهتمین مطلبی که در کفرانس مطبوعاتی و رادیو تلویزیونی دیشب شاهنشاه برای نمایندگان مطبوعات و وسائل ارتباط جمعی غرب تشریع شد اصول پیشنهاد جدید شاهنشاه ایران درباره تعیین یک قیمت پایه برای نفت و مرتبط ساختن آن با بهای بیست تا سی قلم از کالا های اساسی اعم از مواد اولیه یا مصنوعات عمده صادراتی کشورهای صنعتی بود. شاهنشاه ایران در پاسخ سوالات متعددی که در این زمینه عنوان شد این مطلب را برای مصرف کنندگان غربی تشریع کرد که سیستم قیمت گذاری پیچیده فعلی نفت ساخته و پرداخته کمپانیهای نفتی است که میخواهند باین وسیله سود پیشتری از

انجام میدهند نامی برده باشم یکی از این افراد هم مسلک ارجمند جناب آقای شهرستانی وزیر محترم راه و ترابری هستند ایشان بالاحاطه کاملی که در انجام امور محله دارند بخوبی مفهوم انقلاب امروز ایران را در کرده اند و درباره مشکلاتی که بنده بنمایندگی مردم شهرستان کرج باشان مراجعه کرده ام ایشان با نهایت صدق و صفا و علاقمندی کار هارا انجام میدهند (احسن) بنده از پشت

این تربیون از زحماتی که ایشان و همکاران ایشان از جمله جناب آقای مهندس اربابی در راه بشر رساندن انقلاب می کشند صمیمانه تشکر میکنم مرد دیگری که از خدمتگزاران حقیقی شاه و ملت است هم مسلک گرامی جناب آقای دفتریان استاندار محبوب و معظم استان مرکزی است که هر وقت باشان نیز مراجعته میشود با روی گشاده و در نهایت صفا و صمیمیت در کمال درایت و کفایت اموری را که باشان محول شده انجام میدهند و از ایشان صمیمانه تشکر و سپاسگزاری مینمایم (احسن) اما اکنون از موقعیت استفاده کرده احتیاجات شهرستان کرج را که مهم میباشد با استحضار همکاران و مساحت مقدس مجلس شورای ملی میرسانم آسفالت راه کرج - شهریار و سواه است که آسفالت این جاده مدتی است در دست اقدام است ولی تاکنون اقدام مؤثری انجام نشده چون بواسطه وجود خاک، میوه های مردم در باغها از بین میروند. استدعای مردم این است که این راه آسفالت بشود و تقاضای دیگر تعریض جاده کرج قزوین است که روزی نیست در این جاده مدتی شاهد تصادف نشود و عده از هموطنان مادر این جاده که بسیار باریک است تصادف نکند و ازین نزوند استدعا میکنم بفوریت این جاده تعریض شود در طرح و برنامه هم هست و مدتی است در این مورد مکاتبه و مذاکره شده امیدوارم که زودتر این کار انجام بشود که هموطنان ما وقتی به تهران میآیند یا خارج میشوند تصادف نکنند و ازین نزوند مشکل همتر تسریع در انجام فاز دوم لوله کشی کرج، اینهم یکی از مستندیات مردم کرج است که وقتی سد امیر کبیر با آن اهتم و عظمت آب به تهران میرساند دیگر جایز نیست که دوسوم مردم کرج آب آشامیدنی تصفیه شده نداشته باشند. یکی هم آسفالت راه طالقان است که ۷۵ هزار

حاصل اینکه امروز کشور ما با اراده توانای شاهنشاه آریامهر بسرعت روبستنی شدن پیش بروند و مادر دنیای کنونی فخر و مبارات می کنیم که در طرف مدت ۱۲ سال تو استهایم چنین جهش عظیمی را در امر تصنعت آنهم صنعتیکه آخرین پدیده های تکنولوژی را در بردارد بدست آوریم (احسن) در خاتمه عراض اجازه میخواهم از افرادی که بخوبی در انقلاب نموده اند و در دستگاههای اجرایی مملکت با نهایت صمیمیت و درایت و کفایت امور مربوطه را

بین دو کشور فراهم گردیده است، نکته ایکه باید بدان آمریکا
شود اینست که مذاکرات ایران و آمریکا در جریان سفر

آقای کی سینجر نه فقط مربوط به مسائل فیما بین ، بلکه
مربوط به مسائل اقتصادی در سطح بین المللی بوده ،
وزیر امور خارجه آمریکا برای حل مشکلاتی که آمریکا
و غرب با آن روبرو هستند از نظرات و راهنمایی های
شاہنشاه ایران بهره مند شده است . (صحیح است)

این برای ماموج کمال افتخار و مبارحت است
که نظرات و طرح های پیشنهادی شاهنشاه ایران برای
حل مسائل و مشکلات اقتصادی جهان در سطح بین المللی
مورد توجه واستقبال قرار گرفته و امروز دیگر قادر تهای
بزرگ برای حل مشکلات خود از ایران استعانت
میجویند (صحیح است)؛ پس از کمک های ایران برای
حل مشکلات اقتصادی کشورهای بزرگ صنعتی غرب
چون فرانسه و انگلستان و ایتالیا ، امروز یک ابر قدرت
برای حل مشکلات خود به ایران متول میشود و همه

این افتخارات را مدینون رهبری داهیانه شاهنشاهی
هستیم که ملت مارا با گامهای سریع در راه رسیدن به
دوازه های تمدن بزرگی که به آستانه آن رسیده ایم
هدایت میفرمایند . (صحیح است)

امروز دیگر مطبوعات بزرگ دنیا از ایران بعنوان یک ابر
قدرت یاد میکنند و این مجله تایم که تازه بدست من رسیده و
تاریخ آن روز جهار نوامبر یعنی فردا است مقاله مفصلی
با روی جلدی از تصویر شاهنشاه درج کرده و با اینکه

همه مطالب آن موردناید ما نمیتواند باشد مضمون کلی
آن و نتیجه ایکه از مطالعه این مقاله بدست می آید است
که ایران تحت رهبری شاهنشاه ایران بسرعت در طریق
عظمت گام بر میدارد و قدرتی است که دیگر نه فقط در

خارونیانه و آسیا ، بلکه در دنیا باید روی آن حساب بشود .
اینست نمونه ای از قضاوت مطبوعات بزرگ دنیا
درباره ایران و شاهدی از افتخارانی که تحت رهبری

شاہنشاه بزرگ مانصیب ملت ایران شده است .
عرض دیگری ندارم (احست-احست)

۳- تصویب صور تجلیسه قبل

تایپ دلیس . نسبت بصورت جلسه قبل نظری نیست ؟
(اظهاری نشد) صور تجلیسه تصویب می شود . آقای دکتر

۹- مشخصات کلی افرادی و احداثی جامعه مورد آمارگیری
است که بخصوص در آمارگیریهای نمونه ای از آن استفاده
میشود .

۹- خدمات آماری : منظور انجام تمام باقیمانده
از خدماتی است که در زمینه تهیه و اجرای طرحهای آماری
و استخراج نتایج و چاپ و انتشار آنها عمل می‌آید .

ماده ۵- مرکز آمار ایران وابسته سازمان برنامه
و بودجه میباشد وزیر نظر ویژه مشاور و رئیس سازمان
برنامه بودجه اداره مشودوریس آن سمت معاون وزیر
مشاور و رئیس سازمان برنامه بودجه را دارد .

فصل دوم- وظایف و اختیارات

ماده ۳- وظایف و اختیارات مرکز آمار ایران
شرح زیر است :

الف- انجام سرشماریهای عمومی و آمارگیریهای
نمونه ای در زمینه های اجتماعی و اقتصادی .

ب- تهیه آمارهای لازم بمنظور تأمین نیازمندیهای
برنامه ریزی و هدفهای برنامه های عمرانی کشور .

ج- تهیه و بهنگام داشتن چارچوبهای آماری .

د- استخراج ، بررسی ، چاپ و انتشار نتایج
حاصل از سرشماریها و آمارگیریها .

ه- تهیه محاسبات ملی و شاخص قیمتها .
و- تهیه تعاریف و تعین مفاهیم و معیارها و
طبقه بندیهای آماری .

ز- گردآوری آمارهای موردنیاز بخش عمومی
و بخش خصوصی .

ح- تهیه و انتشار سالنامه آماری کشور شاهنشاهی
ایران .

ط- تعریف اسناد و مدارک و اطلاعات آماری .

ی- راهنمایی های فنی بواحدهای آماری
وزارت خانه ها و مؤسسات دولتی و شرکتهای دولتی و
وابسته بدولت .

ک- انجام خدمات آماری و استخراج ماثبی
برای بخش عمومی و بخش خصوصی در ازاء دریافت
هزینه های مربوط .

تبصره- وجود حاصل از خدمات آماری و
استخراج ماثبی در آمد اخلاق انسانی مرکز آمار ایران
شناخته میشود و در حساب جداگانه در خزانه های مرکز

(پیش زیر خوانده شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون امور استخدام و سازمانهای
اداری مجلس شورای ملی

کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری در
جله ۱۳۵۳/۸/۱۶ باحضور نمایندگان دولت لایحه شماره
۸۴۷۰ مورخ ۱۳۵۳/۴/۱۶ مربوط به مرکز آمار ایران را

که گزارش شور اول آن شماره ۱۳۲۷ چاپ گردیده
است با توجه به پیشنهادهای رسیده موردرسیدگی قرارداد
و بالاصحاتی تصویب کرد .

اینک گزارش آنرا مجلس شورای ملی تقدیم
میدارد .

لایحه قانون مرکز آمار ایران

فصل اول- کلیات

ماده ۱- تعاریف اصطلاحات مندرج در این قانون

بقرارزیر است :

الف- سرشماری: منظور آمارگیریهای است که
کلیه افراد جامعه موردمطالعه را در بر گرد و در بیک مقاطعه
زمانی مشخص بمنظور جمع آوری اطلاعات در زمینه
فعالیت های اقتصادی و اجتماعی مانند نفوس ، مسکن ،
کشاورزی ، صنعت ، ساختمان ، بازارگانی ، فرهنگی
و سایر فعالیت ها صورت میگیرد .

در صورتیکه سرشماری در سراسر کشور بعمل
آید سرشماری عمومی نامیده میشود .

ب- آمارگیری نمونه ای : منظور جمع آوری
اطلاعات آماری از تعدادی از افراد یا واحدهای جامعه
براساس روش های علمی آماری است که نتایج آن قابل
تعیین بكل جامعه باشد .

ج- آمارگیری جاری : منظور آمارگیریهای
است که از روی مدارک ، گزارشها و فرم های مربوط
فعالیت های جاری وزارت خانه ها و مؤسسات دولتی و
شرکت های دولتی ووابسته بدولت انجام میشود .

د- محاسبات ملی : منظور بیان آماری کلیه
فعالیت های اقتصادی کشور طی یک دوره زمانی میباشد .

ه- شاخص قیمت : منظور کمیت است که تغییرات
متوسط قیمت کالاهای خدمتی را نسبت بیک زمان معین
نشان دهد .

و- چارچوب آماری : منظور فهرستی از

عدل فرمایشی دارد ؟

دکتور عدل- نامه ای است جهت بررسی کمیسیون
عرايض تقديم می کنم .

تایپ دلیس - به کمیسیون عرايض ارجاع می شود

۴- تقديم لایحه اصلاح بعضی از مقررات قانون ثبت
استاد و املاک بوسیله آقای صادق احمدی و زید دادگستری
نایب دلیس - وارد دستور می شویم آقای صادق
احمدی بفرمائید .

صادق احمدی (وزیر دادگستری) - با اجازه مقام

محترم ریاست لایحه ای است در مردم معاافیت شرکتهای
تعاونی از پرداخت هزینه های ثبتی و همچنین رفع اشکالات
ثبتی عده ای از ساکنین اراضی طرشت تهران ورفع اختلاف
بین مالکان عرصه واعیان ناحیه مرودشت فارس که برای
تصویب تقديم می شود .

تایپ دلیس - لایحه به کمیسیون های مربوط ارجاع
می شود .

۵- معنی آقای فرامرز زعیمی بسمت معاون پارلمانی
وزارت بازرگانی بوسیله آقای دکتر مهدوی و دلیل
بازرگانی

نایب دلیس - آقای دکتر مهدوی بفرمائید .

دکتر مهدوی (وزیر بازرگانی) - با کسب اجازه
از ریاست محترم مجلس شورای ملی ، جناب آقای فرامرز
زعیمی را بعنوان معاونت پارلمانی وزارت بازرگانی
معرفی می کنم (نمایندگان مبارک است)

۶- تقديم لایحه تفریغ بودجه سال ۱۳۵۲ مجلس
شورای ملی بوسیله آقای مصطفوی نایبی (کاربرد از
مجلس شورای ملی)

نایب دلیس - آقای مصطفوی نایبی بفرمائید .

مصطفوی نایبی (کاربرد از) - با اجازه مقام
ریاست مجلس شورای ملی لایحه تفریغ بودجه سال ۱۳۵۲ در
را برای بررسی و امعان نظر همکاران محترم تقديم
می کنم .

نایب دلیس - لایحه به کمیسیون محاسبات ارجاع
می شود .

۷- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون
امور استخدام و سازمانهای اداری راجع به مرکز

آمار ایران و ارسال مجلس سنای

طرح است قوات می شود .

مذاکرات مجلس شورای ملی

جلسه ۱۹۲

خواهدش و طبق بودجه‌ای که بتصویب وزیر مشاور و رئیس سازمان برنامه و بودجه خواهد رسید بمصرف میرسد.

۴۵۴- سرمایه‌های عمومی بموجب فرمان همایونی انجام خواهد شد و ترتیب اجرای آن با هیئت وزیران است.

تبصره- اجرای سرشماری عمومی نفوس هر ده سال بکار اجباری است و اولین سرشماری پس از تصویب این قانون در سال ۱۳۵۵ خواهد بود.

۴۵۵- کلیه وزارت‌خانه‌ها و مؤسسات دولتی و شرکتهای دولتی و واپسی دولت مکلفند افزاد، وسائل نقلیه، وسائل مخابراتی و سایر تجهیزات مورد نیاز سرشماری‌های عمومی را برای مدت معین و بهترینی که هیئت وزیران مقرر می‌دارد در اختیار مرکز آمار ایران بگذارند.

۴۵۶- در مواردی که برای سرشماری‌های عمومی از مستخدمین دولت استفاده شود مرکز آمار ایران میتواند فوق العاده سرشماری برای زمان سرشماری بآنان برداخت کند.

تبصره- میزان این فوق العاده بنا به پیشنهاد وزیر مشاور و رئیس سازمان برنامه و بودجه و تصویب هیئت وزیران تعیین خواهد شد.

۴۵۷- عموم ساکنان ایران اعم از شخصیت‌های حقیقی و حقوقی و همچنین اتباع ایران مقیم خارج از کشور مکلفند به پرستهای مربوط بکلیه سرشماری‌ها و آمارگیریها که توسط مرکز آمار ایران انجام می‌شود باسخ صبح دهند.

آمار و اطلاعاتی که ضمن آمارگیریها مختلف از افراد و مؤسسات جمع آوری می‌شود محروم خواهد بود و جز در تهیه آمارهای کلی و عمومی نباید مورد استفاده قرار گیرد. استفاده و مطالبه و استناد باطل از جمع آوری شده از افراد و مؤسسات بهبود جه در مراجع قضائی و اداری و مالیاتی و نظائر آن مجاز نخواهد بود.

۴۵۸- وزارت‌خانه‌ها و مؤسسات دولتی و شرکتهای دولتی و واپسی دولت موظفند در انجام آمارگیریها از ماشینهای حسابگر.

جلسه ۱۹۲

مذاکرات مجلس شورای ملی

صفحه ۱۱

سازمانهای اداری را در این مورد تأیید و تصویب کرد.
اینک گزارش آنرا مجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون امور اقتصادی و دارائی -
امان‌الله‌ریگی

گزارش شورдум از کمیسیون برنامه‌بمجلس شورای ملی کمیسیون برنامه در جلسه ۱۳۵۳/۸/۵ با حضور نمایندگان دولت لایحه مربوط مرکز آمار ایران را مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری را در این مورد تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا مجلس شورای ملی تقدیم میدارد.
مخبر کمیسیون برنامه - دکتر طهمورث فروزنین
نایب‌رئیس - ماده‌اول قرائت می‌شود.

(بشریت زیر خوانده شد)

ماده ۱۵۴- تعاریف اصطلاحات مندرج در این قانون

بقرارزیر است:

الف- سرشماری: منظور آمارگیریهای است که کلیه افراد جامعه مورد مطالعه را دربر گیرد و در یک مقطع زمانی مشخص بمنظور جمع آوری اطلاعات در زمینه فعالیت‌های اقتصادی و اجتماعی مانند نفوس، مسکن، کشاورزی، صنعت، ساختمن، بازارگانی، فرهنگی و سایر فعالیت‌ها صورت می‌گیرد.

در صورتیکه سرشماری در سراسر کشور بعمل آید سرشماری عمومی نامیده می‌شود.

ب- آمارگیری نمونه‌ای: منظور جمع آوری اطلاعات آماری از تمددی از افراد یا واحدهای جامعه براساس روشهای علمی آماری است که نتایج آن قابل تعمیم بکل جامعه باشد.

ج- آمارگیری جاری: منظور آمارگیریهای است که از روی مدارک، گزارشها و فرمها مربوط به فعالیت‌های جاری وزارت‌خانه‌ها و مؤسسات دولتی و شرکت‌های دولتی و واپسی دولت انجام می‌شود.

د- محاسبات ملی: منظور بیان آماری کلیه فعالیت‌های اقتصادی کشور طی یک دوره زمانی می‌باشد.

ه- شاخص قیمت: منظور کمیتی است که تغییرات متوسط قیمت کالاهای خدمات را نسبت بیک‌زمان معین نشان دهد.

و - چارچوب آماری: منظور فهرستی از

۵ - اظهار نظر در مورد تأمین اعتبار اجرای طرحها و فعالیت‌های آماری وزارت‌خانه‌ها و مؤسسات دولتی و شرکت‌های دولتی و واپسی دولت که از محل اعتبارات عمرانی کشورهای آن پرداخت می‌شود.
۶ - اظهار نظر نسبت به آئین‌نامه‌ها ولوایحی که در زمینه آمارتیه می‌شود.

۷ - اتخاذ تصمیم درباره مسائلی که دستگاه‌های اجرائی در زمینه اجرای آمارگیریها با آن مواجه می‌شوند و در شوری مطرح مینمایند.

ماده ۱۲- جلسات شورای عالی آمار لاقل هر سه ماه یکبار و در سایر موارد بنابر دعوت رئیس شورای عالی آمار تشکیل خواهد شد.

تبصره- جلسات شورای عالی آمار با حضور هفت نفر رسمیت خواهد داشت و تصمیمات شوری بارگاه موافق حداقل شش نفر معتبر است.

ماده ۱۳- وظایفی که بمنظور هماهنگ ساختن امور انفرادیکه بعده سازمان برنامه و بودجه قرار دارد شورای عالی آمار محول می‌شود.

ماده ۱۴- مصوبات شورای عالی آمار ناشی از وظایف و اختیارات مقرر در این قانون برای کلیه وزارت‌خانه‌ها و سازمانهای دولتی مربوط لازم الاجراء خواهد بود.

ماده ۱۵- وظایف دبیرخانه شورای عالی آمار را سازمان برنامه و بودجه عهده‌دار خواهد بود و آئین نامه اجرائی آن بوسیله شورای آن مذکور تهیه و تصویب خواهد شد.

ماده ۱۶- قانون تأسیس مرکز آمار ایران مصوب تیرماه ۱۳۴۴ و آن قسمت از قوانین و مقررات دیگر که با این قانون مغایرت دارد لغو می‌گردد.

رئیس کمیسیون امور استخدام سازمانهای اداری - عبدالجیم‌موسی

گزارش شورдум از کمیسیون امور اقتصادی و دارائی مجلس شورای ملی

کمیسیون امور اقتصادی و دارائی در جلسه ۵۳/۸/۲ با حضور نمایندگان دولت لایحه مرکز آمار ایران را مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه کمیسیون امور استخدام و

مشخصات کلی افراد یا واحدهای جامعه مورد آمارگیری است که بخصوص در آمارگیریها نموده‌ای از آن استفاده می‌شود.

ز - خدمات آماری: منظور انجام تمام یاقسنی از خدماتی است که در زمینه تهیه و اجرای طرح‌های آماری و استخراج نتایج و چاپ و انتشار آنها بعمل می‌آید.

نایب رئیس - در ماده اول نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده اول رأی میگیریم خانه‌ها و آقایانیکه موافقند خواهش می‌کنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۲ قرائت می‌شود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۳ - مرکز آمار ایران وابسته سازمان برنامه و بودجه می‌باشد وزیر نظر ویژه مشاور و رئیس سازمان برنامه و بودجه اداره می‌شود و رئیس آن سمت معاونت و زیر مشاور و رئیس سازمان برنامه و بودجه را دارد.

نایب رئیس - در ماده ۲ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۳ رأی میگیریم خانه‌ها و آقایانیکه موافقند خواهش می‌کنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۴ قرائت می‌شود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۵ - سرشماری‌های عمومی بمحض فرمان همایونی انجام خواهد شد و ترتیب اجرای آن باهیث وزیران است.

تبصره: اجرای سرشماری عمومی نفوس هر ده سال یکباره اجرای است و اولین سرشماری پس از تصویب این قانون در سال ۱۳۵۵ خواهد بود.

نایب رئیس - در ماده ۴ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۴ رأی میگیریم خانه‌ها و آقایانیکه موافقند خواهش می‌کنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۵ قرائت می‌شود.

(شرح زیر خواهد شد)

ماده ۶ - کلیه وزارت‌خانه‌ها و مؤسسات دولتی و شرکتهای دولتی وابسته به دولت مکلفند افراد، وسایط نقیله، وسائل مخابراتی و سایر تجهیزات مورد نیاز سرشماری‌های عمومی را برای مدت معین و بترتیبی که

دولتی وابسته به دولت موظفند در انجام آمارگیریها از تعاریف، مفاهیم، روشهای معیارها و طبقه بندهای ای آماری مرکز آمار ایران تعیت نمایند.

نایب رئیس - در ماده ۸ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۸ رأی میگیریم خانه‌ها و آقایانیکه موافقند خواهش می‌کنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۹ قرائت می‌شود.

(شرح زیر قرائت شد)

ماده ۹ - وزارت‌خانه‌ها و مؤسسات دولتی و شرکتهای دولتی وابسته به دولت با انجام آمارگیریهای جاری مکلفند هر نوع اطلاعات آماری که مورداً احتیاج باشد در اختیار مرکز آمار ایران بگذارند.

نایب رئیس - در ماده ۹ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۹ رأی میگیریم خانه‌ها و آقایانیکه موافقند خواهش می‌کنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۰ قرائت می‌شود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۰ - به نظور هدایت و هماهنگ کردن امور آماری کشور شورایی بنام شورای عالی آمار بریاست وزیر مشاور و رئیس سازمان برنامه و بودجه مرکب از مقامات زیر تشکیل می‌شود:

معاون وزارت امور اقتصادی و دارائی با معرفی وزیر امور اقتصادی و دارائی.

معاون وزارت کشور با معرفی وزیر کشور.

معاون وزارت صنایع و معادن با معرفی وزیر صنایع و معادن.

معاون وزارت کشاورزی و منابع طبیعی با معرفی وزیر کشاورزی و منابع طبیعی.

معاون وزارت تعاون و امور روستاها با معرفی وزیر تعاون و امور روستاها.

معاون وزارت کار و امور اجتماعی با معرفی وزیر کار و امور اجتماعی.

معاون وزارت بازارگانی با معرفی وزیر بازارگانی.

قائم مقام رئیس کل بانک مرکزی ایران.

معاون سازمان امور اداری و استخدمانی کشور با تعریف دیر کل سازمان امور اداری و استخدمانی کشور.

هیئت وزیران مقرر مدارد در اختیار مرکز آمار ایران بگذارند.

نایب رئیس - در ماده ۵ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۵ رأی میگیریم خانه‌ها و آقایانیکه موافقند خواهش می‌کنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶ قرائت می‌شود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۶ - در مواردی که برای سرشماری‌های عمومی از مستخدمین دولت استفاده شود مرکز آمار ایران می‌تواند فوق العاده سرشماری برای زمان سرشماری باسان برداخت کند.

تبصره - میزان این فوق العاده بنای پیشنهاد وزیر مشاور و رئیس سازمان برنامه و بودجه و تصویب هیئت وزیران خواهد شد.

نایب رئیس - در ماده ۶ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۶ رأی میگیریم خانه‌ها و آقایانیکه موافقند خواهش می‌کنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۷ قرائت می‌شود.

(شرح زیر قرائت شد)

ماده ۷ - عموم ساکنان ایران اعم از شخصیت‌های حقیقی و حقوقی و همچنین اتباع ایران مقیم خارج از کشور مکلفند به پرسشهای مربوط بکلی سرشماری‌ها و آمارگیریها که توسط مرکز آمار ایران انجام می‌شود پاسخ صحیح دهند.

آمار و اطلاعاتی که ضمن آمارگیری‌های مختلف از افزاد و مؤسسات جمع آوری می‌شود محترمانه خواهد بود و جز در تهیه آمارهای کلی و عمومی تباید مورد استفاده قرار گیرد. استفاده و مطالبه و استناد با اطلاعات جمع آوری شده از افراد و مؤسسات به جوهره در مراجع قضائی و اداری و مالیاتی و نظائر آن مجاز نخواهد بود.

نایب رئیس - در ماده ۷ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۷ رأی میگیریم خانه‌ها و آقایانیکه موافقند خواهش می‌کنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۸ قرائت می‌شود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۸ - وزارت‌خانه‌ها و مؤسسات دولتی و شرکتهای

رئیس مرکز آمار ایران .
نایب رئیس - در ماده ۱۰ نظری نیست؟ (اظهاری
نشد) بماده ۱۰ رأی میگیریم خانمهای آقایانیکه موافقند
خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد . ماده ۱۱ قرائت مشود .
(شرح برخوانده شد)

ماده ۱۱ - شورای عالی آمار و ظایف زیراعهدہ دارخواهد بود :

الف - تعیین سیاست کلی برنامه های آماری کشور
ونحوه توزیع فعالیتهای آماری بین سازمانهای مسئول .
ب - تعیین اولویت های آماری کشور .

ج - تعیین سیاست جامع در زمینه هماهنگی وزارت خانه ها و مؤسسات دولتی در مورد استفاده از
ماشینهای حسابگر .

۵ - اظهارنظر در مورد تأمین اعتبار اجرای طرحها و فعالیتهای آماری وزارت خانه ها و مؤسسات دولتی و
وابسته به دولت که از محل اعتبارات عمرانی کشور هزینه آن پرداخت مشود .

۶ - اظهارنظر نسبت به آئین نامه ها و لوابحی که در زمینه آمار تهیه میشود .

۷ - اتخاذ توصیه درباره مسائلی که دستگاه های اجرائی در زمینه اجرای آمار گیری ها آن مواجه میشوند و در شوری مطرح مبنایند .

نایب رئیس - در ماده ۱۱ نظری نیست؟ (اظهاری
نشد) بماده ۱۱ رأی میگیریم خانمهای آقایانیکه موافقند
خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد . ماده ۱۵ قرائت مشود .
(شرح برخوانده شد)

ماده ۱۵ - ظایف دیرخانه شورای عالی آمار را سازمان برنامه و بودجه عهده دار خواهد بود و آئین نامه اجرائی آن بوسیله شورای مذکور تهیه و تصویب خواهد شد .

نایب رئیس - در ماده ۱۵ نظری نیست؟ (اظهاری
نشد) بماده ۱۵ رأی میگیریم خانمهای آقایانیکه موافقند
خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد . ماده ۱۶ قرائت مشود .
(شرح برخوانده شد)

ماده ۱۶ - قانون تأسیس مرکز آمار ایران مصوب
تیرماه ۱۳۴۴ و آن قسمت از قوانین و مقررات شوری با رأی موافق حداقل شش نفر معتبر است .
نایب رئیس - در ماده ۱۶ نظری نیست؟ (اظهاری
نشد) رأی میگیریم بماده ۱۶ خانمهای آقایانی که موافقند

موافقند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب با اصلاحاتی تصویب کرد .

اینک گزارش شور دوم آنرا بشرح زیر مجلس شورای ملی تقدیم میدارد .

لایحه قانون حمایت از کودکان بدون سرپرست ماده ۱۶ - هرزن یا مردم مقیم ایران میتواند تقاضا

نماید طفل بالاطفال ایرانی را طبق مقررات این قانون سرپرستی نماید . هرگاه متقاضی همسر داشته باشد موافقت همسر برای قبول تقاضا ضروری است .

ماده ۲۵ - این سرپرستی بمنظور تأمین منافع مادی و معنوی طفل برقرار میگردد ولی در هر حال از موجبات ارث نخواهد بود .

ماده ۳۳ - متقاضی باید دارای شرایط زیر باشد :
الف - حداقل سی سال تمام داشته باشد .

ب - دارای اهلیت قانونی باشد .

ج - صلاحیت اخلاقی و امکانات مالی او محزز باشد .

د - با مراض مسری غیرقابل علاج مبتلی نباشد .
ه - معناد به الکل و مواد مخدر نباشد .

و - در صورتی که متقاضی همسر داشته باشد باید حداقل پنجسال از ازواج او گذشته و در این مدت صاحب فرزند نشده باشد .

تبصره - هرگاه متقاضی بعلل پزشکی خود یا همسرش نتواند صاحب فرزند شود از شرایط بند «الف» و «وواوه» این ماده معاف خواهد بود .

ماده ۴۵ - استقرار سرپرستی منوط بصدور حکم از طرف دادگاه خواهد بود و دادگاه قبل از صدور حکم

با کسب نظر مؤسسه یا شخصی که کودک تحت سرپرستی اوست طفل را با صدور قرار دوره آزمایشی بعدت ششماه بمتقارنی خواهد سپرد . عدم موافقت افراد یا مؤسسات مذکور در صورتیکه به تشخیص دادگاه بمقابل کودک نباشد قابل ترتیب اثر نخواهد بود . در

مدت دوره آزمایشی دادگاه مجاز است بنا به تقاضای دادستان یا انانچمن ملی حمایت کودکان بامؤسسه ای که

طفل قبلا در آنجا تحت سرپرستی بوده است و یارآسا در اثر تحقیق بواسطه مقتضی دیگر قرار صادره را فتح نماید .

شد کلیات آخر لایحه مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری

نشد) نسبت به مجموع مواد و کلیات آخر لایحه رأی میگیریم خانمهای آقایانی که موافقند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد لایحه برای قرارداد متصویب مجلس سنای فرستاده میشود .

۸ - تقدیم ۳ فقره لایحه بوسیله تیمسار سپهبد کاتوزیان معاون وزارت جنگ

نایب رئیس - تیمسار سپهبد کاتوزیان بفرمایند .
تیمسار سپهبد کاتوزیان - (معاون وزارت جنگ) -

با اجازه مقام محترم ریاست و نمایندگان محترم ۴ لایحه است که برای تصویب بساحت مقدس مجلس شورای اسلامی تقدیم میشود اول لایحه مربوط به افزایش مجموع حقوق و فوق العاده هسته خدمت چتر بازی افراد وظیفه چتر بازی یکانهای هوابرد ۲ - لایحه اصلاح تبصره ۳ ماده ۸ ماده ۸ قانون خدمت وظیفه عمومی ۳ - لایحه اصلاح

ماده ۱۱۳ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی ۴ - لایحه اصلاح بند ماده ۱۱۳ قانون انتخاب چهارم آئین نامه معاشهای نیروهای مسلح شاهنشاهی استعدادارم به کمیسیونهای مربوط ارجاع شود .

نایب رئیس - لواجع به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود .

۹ - طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون دادگستری راجع به حمایت از کودکان بدون سروپست و ارسال به مجلس سنای

نایب رئیس - گزارش شور دوم لایحه حمایت از کودکان بدون سروپست مطرح است قرائت مشود .

(شرح زیر خوانده شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون دادگستری

مجلس شورای ملی

کمیسیون دادگستری در جلسه روز دوشنبه ۱۳۵۳/۸/۶ با حضور آقای هنرمندی معاون وزارت دادگستری لایحه شماره ۷۹۹۶ مورخ ۱۳۵۳/۴/۱۰ دولت راجع به حمایت از کودکان بدون سروپست را که گزارش شور اول آن شماره ۱۳۲۰ چاپ گردیده است

از طریق ایجاد و تعیین «راکز رفاه خانواده...»، این مسئله یک طرف قضیه و طرف دیگر مهم قضیه وزارت رفاه اجتماعی است و باز هم این استدعا را از محضر ریاست محترم مجلس و همه همکاران محترم دارد.

بهرحال از ریاست محترم مجلس شورای ملی و همکاران عزیز مقاضامی کنم برای اینکه بررسی بیشتر در باب وظیفه رفاه اجتماعی بشود این لایحه به کمیسیون رفاه اجتماعی برگرداد و اگر احیاناً تصمیم دارد که قبول ننماید بنده تابع تصمیم مجلس هستم ولی بطور قطعی این مسئله باید از طرف دولت در مجلس سنا توجه بشود و باز بنظر من وزارت رفاه اکنون که تشکیل شده موظف و مقید است باجرای این وظیفه، وزارت

دادگستری به قوه مقنه تقدیم شده بود ستد و خبی متشکرم که آن پیشنهاد را که بندۀ در ماده ۱۳ کرده بودم پذیرفتد، وزارت دادگستری وظیفه ای را که در این باب داشته اعمال کرده و کمیسیون دادگستری هم وظیفه ای را که داشته بعد اعلی مراعات نموده و یک لایحه منفع از لحاظ حقوقی تقدیم مجلس کرده است اما من فکر میکرم چون این لایحه در عین حال یک لایحه رفاهی است قادرتاً بایستی به کمیسیون رفاه هم میرفت برای اینکه آنروز که این لایحه به مجلس شورای ملی تقدیم شد هنوز وزارت رفاه تشکیل نشده بود مضى بامضاء جناب نخست وزیر و جانب وزیر دادگستری بود و لایحه روی اساس خود بود ولی در این فاصله لایحه مربوط به وزارت رفاه اجتماعی طی مراجحتی تصویب شد که

فلا هم وزارت خانه دارد و هم در مجلس شورای ملی کمیسیون دارد و قادرتاً بایستی این لایحه به کمیسیون رفاه هم می‌رفت و مامد دیدیم که وزارت رفاه نقش خود را در مورد این لایحه چگونه ایفا می‌کند. بنده برای تذکر همکاران عزیزم ماده ۱۵ قانون تشکیل وزارت رفاه را می‌خوانم:

«ماده ۱۵- بنظرور فراهم آوردن و گسترش خدمات رفاهی و همچنین ایجاد هم آهنگی و نظام مطلوب و اعمال نظارت و راهنمائی نسبت باین قبیل فعالیتها وزارت رفاه اجتماعی برای انجام وظایف زیر تشکیل میگردد».

اما در باب بندوج، این قانون نوشته شده است «تأمین خدمات رفاهی برای کلیه گروههای سنتی و خانواده‌ها عرض کردم که اگر مصلحت باشد این لایحه به کمیسیون

نایب رئیس ماده اول قرائت می‌شود.

(شرح زیر خوانده شد)

«ماده ۱۶- هرزن یا مرد مقیم ایران میتواند تقاضا نماید طفل یا اطفال ایرانی را طبق مقررات این قانون سپرستی نماید. هرگاه مقاضی همسر داشته باشد موافقت همسر برای قبول تقاضا ضروری است.

نایب رئیس در ماده اول نظری نیست؟ آقای حکمت بزدی بفرمائید.

حکمت بزدی در دو جلسه قبل راجع به این لایحه بحث مفصل کردم و این لایحه مفید را که از طرف وزارت دادگستری به قوه مقنه تقدیم شده بود ستد و خبی متشکرم که آن پیشنهاد را که بندۀ در ماده ۱۳ کرده بودم پذیرفتد، وزارت دادگستری وظیفه ای را که در این باب داشته اعمال کرده و کمیسیون دادگستری هم وظیفه ای را که داشته بعد اعلی مراعات نموده و یک لایحه منفع از لحاظ حقوقی تقدیم مجلس کرده است اما من فکر میکرم چون این لایحه در عین حال یک لایحه رفاهی است قادرتاً بایستی به کمیسیون رفاه هم میرفت برای اینکه آنروز که این لایحه به مجلس شورای ملی تقدیم شد هنوز وزارت رفاه تشکیل نشده بود مضى بامضاء جناب نخست وزیر و جانب وزیر دادگستری بود و لایحه روی اساس خود بود ولی در این فاصله لایحه مربوط به وزارت رفاه اجتماعی طی مراجحتی تصویب شد که

فلا هم وزارت خانه دارد و هم در مجلس شورای ملی کمیسیون دارد و قادرتاً بایستی این لایحه به کمیسیون رفاه هم می‌رفت و مامد دیدیم که وزارت رفاه نقش خود را در مورد این لایحه چگونه ایفا می‌کند. بنده برای تذکر همکاران عزیزم ماده ۱۵ قانون تشکیل وزارت رفاه را می‌خوانم:

«ماده ۱۵- بنظرور فراهم آوردن و گسترش خدمات رفاهی و همچنین ایجاد هم آهنگی و نظام مطلوب و اعمال نظارت و راهنمائی نسبت باین قبیل فعالیتها وزارت رفاه اجتماعی برای انجام وظایف زیر تشکیل میگردد».

تبصره - اداره اموال و نمایندگی قانونی طفل صغیر به عهده سپرست خواهد بود مگر آنکه دادگاه ترتیب دیگری اتخاذ نماید.

«ماده ۱۲- در مواردی که اختلاف زناشویی سرپرست منجر به صدور گواهی عدم امکان سازش می‌شود دادگاه در مورد طفل تحت سپرستی ترتیب مقرر در قانون حمایت خانواده اقدام خواهد کرد.

«ماده ۱۳- مقررات قانون احوال شخصیه ایرانیان غیرشیعه در مورد فرزند خوانده‌گی باعتبار خود باقی است ولی در هر حال طفل مسلم برای سپرستی بغیر مسلم داده خواهد شد.

«ماده ۱۴- مفاد حکم قطعی سپرستی به اداره ثبت احوال ابلاغ و در استناد سجلی سپرست و طفل شناخته نشده یا در قید حیات نباشد و یا از کودکانی باشد که به مؤسسات عام المنفعه سپرده شده و سه سال تمام پدر یا مادر باید پدری او مراجعته نکرده باشد.

تبصره - کسانی که کودکان و اجداد را قبل از تصویب این قانون تحت سپرستی گرفته اند در صورتی که از جهات اخلاقی و مادی واجد شرایط باشد به تشخیص دادگاه نسبت بسایر مقاضیان در مورد این کودکان حق تقدم دارند و در این حالت شرط سن نیز برای طفل و سپرست اور عایت خواهد شد.

«ماده ۱۶- سپرستی که بمحض این قانون برقرار می‌شود در موارد ذیل قبل فسخ است:

۱- تقاضای دادستان در صورتیکه سوء رفتار با عدم امانت یا شایستگی سپرست و در صورتیکه مشارکه اداری همیز باشد. سوء رفتار یا عدم امانت هر یک از آنان برای نگاهداری و تربیت طفل صغیر محرز شود.

۲- تقاضای سپرست در صورتیکه سوء رفتار طفل برای هر یک از آنان غیرقابل تحمل باشد همچنین در موردی که سپرست قدرت و استطاعت جسمی یا مالی برای تربیت و نگاهداری طفل را از دست داده باشد.

۳- توافق طفل بعد از رسیدن سن کمتر از سه سال با موافقت سپرست با پدر یا مادر واقعی طفل صغیر.

«ماده ۱۲- قبل از صدور حکم فسخ سپرستی دادگاه در هر مورد سعی خواهد نمود که اقدامات لازم را درجهت بقاء سپرستی عمل آورد.

در صورت صدور حکم فسخ سپرستی و قطعیت آن مراتب بوسیله دادگاه صادر کننده حکم برای تصحیح شناسنامه و استناد مربوط به اداره ثبت احوال می‌شود. مخبر کمیسیون دادگستری - علی احمدخورشید

متقضی در مدت آزمایشی حق دارد انصراف خود را اعلام کند و در این صورت دادگاه قرار صادره را فسخ خواهد نمود.

تبصره - قرار دادگاه در مورد برقراری دوره آزمایشی و فسخ آن فقط قابل رسیدگی پژوهشی است.

«ماده ۵- دادگاه در صورتی حکم سپرستی صادر خواهد نمود که در خواست کننده بکفیت اطمینان بخشی در صورت فوت خود هزینه تربیت و نگاهداری و تحصیل طفل را تا رسیدن او بسن کمتر نماید.

«ماده ۶- طفلی که برای سپرستی سپرده می‌شود باید دارای شرایط زیر باشد:

الف - سن او ازدواز ده سال تمام کمتر باشد.
ب - هیچیک از اولیای قانونی و مادر طفل شناخته نشده یا در قید حیات نباشد و یا از کودکانی باشد که به مؤسسات عام المنفعه سپرده شده و سه سال تمام پدر یا مادر باید پدری او مراجعته نکرده باشد.

تبصره - کسانی که کودکان و اجداد را قبل از تصویب این قانون تحت سپرستی گرفته اند در صورتی که از جهات اخلاقی و مادی واجد شرایط باشد به تشخیص دادگاه نسبت بسایر مقاضیان در مورد این کودکان حق تقدم دارند و در این حالت شرط سن نیز برای طفل و سپرست اور عایت خواهد شد.

«ماده ۷- دادگاه صلاحیت دادگاه حمایت خانواده محل اقامه اور مربوط باین قانون دادگاه صلاحیت دادگاه برای رسیدگی به کلیه امور مربوط باین قانون دادگاه حمایت خانواده در مورد این حالت شرط سن نیز برای طفل و سپرست در خواست کننده است.

«ماده ۸- دادگاه از نظر رسیدگی بامر سپرستی موضوع این قانون تابع مقررات قانون حمایت خانواده است.

«ماده ۹- احکام صادره در کلیه امور مربوط باین قانون قابل رسیدگی پژوهشی و فرجامی است.
ماده ۱۰- متقضی میتواند با تصویب دادگاه و رعایت مقررات این قانون کودکان متعددی را سپرست نماید.

«ماده ۱۱- وظایف و تکاليف سپرست و طفل تحت سپرستی او از لحاظ نگاهداری و تربیت و نفقة و احترام نظری حقوق و تکاليف اولاد و پدر و مادر است.

مذاکرات مجلس شورای ملی

جله ۱۹۲

رفاهم بزود و اگر موافقت فرمودند در مجلس سنایران
مسئله توجه شود.

نایب رئیس - آقای دکتر دادفر بفرمائید.

دکتر دادفر - همانطور که همکار محترم آقای

حکمت یزدی اشاره فرمودند به کمک این لایحه بمنظور

سرپرستی اطفال بی سرپرست و شرایط سرپرست و کیفیت

حصانات و صدور حکم ولایت مسلم بر غیر مسلم

و کیفیت ارث و نظایر اینها همه بطور کامل

و جامع بزرگی و حلچی شده و برای اولین بار

یک لایحه بسیار منع برای آن کسانی که فرزندخواهی ای

انتخاب می کنند تدوین شده و وظایف سرپرست به

طفل و دادگاه و محاکم روشن شده، این لایحه

بسیار مفیدی است البته اشکالاتی هم داشت همانطور که

فرمودند بنده هم با آن تذکر قلبی ایشان همعقیده بودم

ولی چون از طرف ایشان در مجلس عنوان شده بود بنده

دیگر ضرورتی ندیدم که در اینجا مجدداً عرضی بکنم

ولی شخصاً با جانب رئیس کمیسیون دادگستری مذاکره

کردم ایشان هم خوشبختانه توجه فرمودند و جانب آقای

وزیر دادگستری هم قطعاً توجه و موافقت فرمودند لایحه

تفصیل شد، البته علت دو شوری بودن لایحه هم همین

است درشور اول وقتی درسطح وسیع تری لوابع مطرح

می شود نظریات نمایندگان شنیده می شود و درشور دوم بآن

قسمت ها که با مفهوم و فلسفه لایحه مطابق باشد توجه

می شود. اما علت اینکه به کمیسیون رفاه اجتماعی این

لایحه ارجاع نشده است این است که اگر ازاول تا آخر

این لایحه را ملاحظه بفرمائید هیچگونه مطلبی کملازمه

با وظایف وزارت رفاه داشته باشد در آن نمی بینید، در

اینجا گفته شده که طفل با چه شرایطی میتواند تحت

سرپرستی یک سرپرست دریابد حالا ممکن است که این

طفل در یک موسسه عام المنفعه باشد و ممکن است نباشد

آنچه که مربوط به وزارت رفاه است این است که وزارت

رفاه چگونگی وضع زندگی اطفال مؤسسات عام المنفعه

را بجهه ترتیب مقرر بدارد، این یک امر رفاهی است

برای اطفال بی سرپرست که اگر در حیطه اقتدار وزارت

رفاه باشد باید بودجه آنرا وغذا و تربیت آنها را و حرفه

باددادن آنها برای آن وزارت تاخته مطرح باشد در این قانون

جله ۱۹۲

مذاکرات مجلس شورای ملی

صفحه ۱۹۲

رائع اعلام کند و در این صورت دادگاه قرار صادره رافع خواهد نمود.

تبصره - قرار دادگاه در مورد برقراری دوره آزمایشی و فسخ آن فقط قابل رسیدگی پژوهشی است.

نایب رئیس - در ماده ۴ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بساده ۴ رأی میگیریم خانهها و آقایانیکه موافقند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۵ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۶- متقاضی باید دارای شرایط زیر باشد:

الف - حداقل سی سال تمام داشته باشد.

ب - دارای اهلیت قانونی باشد.

ج - صلاحیت اخلاقی و امکانات مالی او محرز باشد.

د - با مرافق مسربی غیرقابل علاج مبتلى نباشد.

ه - معتاد به الکل و مواد مخدر نباشد.

و - در صورتی که متقاضی همسر داشته باشد باید حداقل پنج سال از ازدواج او گذشته و در این مدت صاحب فرزند نشده باشد.

تبصره - هرگاه متقاضی بعلل پزشکی خود یا همسرش نتواند صاحب فرزند شود از شرایط بندالف و او این ماده معاف خواهد بود.

نایب رئیس - در ماده ۳ نظری نیست؟ (اظهاری

نشد) بساده ۳ رأی میگیریم خانهها و آقایانیکه موافقند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۴ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۷- استقرار سرپرستی منوط بتصور حکم از

طرف دادگاه خواهد بود و دادگاه قبل از صدور حکم یا کسب نظر مؤسسه یا شخصی که کودک تحت سرپرستی اوست طفل را با صدور قرار دوره آزمایشی بعدت ششمراه متقاضی خواهد سپرد. عدم موافقت افراد یا

مؤسسات مذکور در صورتیکه به تشخیص دادگاه بصلحت کودک نباشد قابل ترتیب اثر نخواهد بود. در مدت دوره آزمایشی دادگاه مجاز است بنایه تقاضای دادستان یا

انجمن ملی حمایت کودکان یا مؤسسه ای که طفل قبل از

آنچه تحت سرپرستی بوده است و یا رأساً در اثر تحقیق بواسطه مقتضی دیگر قرار صادره رافسخ نماید.

مقتضی در مدت آزمایشی حق دارد انصراف خود شد. ماده ۷ قرائت میشود.

مذاکرات مجلس شورای ملی

جلسه ۱۹۲

(شرح زیر خوانده شد)
۷۵۶ - دادگاه صلاحیتدار برای رسیدگی به کلیه امور مربوط باین قانون دادگاه حمایت خانواده محل اقامات درخواست کننده است.

نایب رئیس - در ماده ۱۱ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۱۱ رأی میگیریم خانهها و آقایانیکه موافقند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۲ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

۱۲۶۵ - در موارد ذیل قابل فسخ است.
۱- تقاضای دادستان در صورتیکه سوء رفتار یا عدم اهلیت یا شایستگی سرپرست و در صورتیکه مشارکه دارای همسر باشد سوء رفتار یا عدم اهلیت هر یک از آنان برای نگاهداری و ترتیب طفل صغير محرز شود.

۲- تقاضای سرپرست در صورتیکه سوء رفتار طفل برای هر یک از آنان غیر قابل تحمل باشد همچنین در موردی که سرپرست قدرت و استطاعت جسمی یا مالی برای ترتیب و نگاهداری طفل را از دست داده باشد.

۳- توافق طفل بعد از رسیدن بسن کبر با سرپرست یا موافقتنامه سرپرست با پدر یا مادر واقعی طفل صغير.

نایب رئیس - در ماده ۱۶ نظری نیست؟ آقای فخر طباطبائی بفرمانیده.

نوشته شده است باموافقت سرپرست یا ولی بادر و مادر واقعی طفل، البته پدر و مادر واقعی طفل صغير، محل خواهد بود.

نایب رئیس - در ماده ۱۵ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۱۵ رأی میگیریم خانهها و آقایانیکه موافقند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۶ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

۱۶۵۶ - سرپرستی که بمحض این قانون برقرار می شود در موارد ذیل قابل فسخ است.

۱- تقاضای دادستان در صورتیکه سوء رفتار یا عدم اهلیت یا شایستگی سرپرست و در صورتیکه مشارکه دارای همسر باشد سوء رفتار یا عدم اهلیت هر یک از آنان برای نگاهداری و ترتیب طفل صغير محرز شود.

۲- تقاضای سرپرست در صورتیکه سوء رفتار طفل برای هر یک از آنان غیر قابل تحمل باشد همچنین در موردی که سرپرست قدرت و استطاعت جسمی یا مالی برای ترتیب و نگاهداری طفل را از دست داده باشد.

۳- توافق طفل بعد از رسیدن بسن کبر با سرپرست یا موافقتنامه سرپرست با پدر یا مادر واقعی طفل صغير.

نایب رئیس - در ماده ۱۶ نظری نیست؟ آقای فخر طباطبائی بفرمانیده.

لختر طباطبائی - عرض کنم در ماده ۱۶ سه مورد را که مورد سوم خودش ۲ مورد است در نظر گرفته اند. از

موارد فسخ سرپرست، که موردیک و دو کاملاً طبیعی و منطقی است مربوط به تقاضای دادستان است در صورتی که سوء رفتاری در طبقی که تحت سرپرستی است مشاهده کنند. اما در مورد سوم قابل تأمل است. بنده خواستم توجه جناب وزیر دادگستری راجل کنم که بین منظور شان چو هست؟ اینجا نوشته است توافق طفل بعد از رسیدن بسن کبر است. یک طفلي که با صدور حکم سرپرستی اش

یک حق قانونی برای شخص متقاضی ایجاد میشود، وقی بسن کبر رسید که منظور از سن کبر در اینجا ۱۸ سال تمام است؛ نه ۱۵ سال، وقی بسن ۱۸ رسید از سرپرستی خارج میشود. حالا اگر سرپرست توافق نکرد کودک

الى البد باید تحت سرپرستی او باشد؟ این بنتظمن محتاج به تأمل است و حشو زائد است و اما قسمت دوم که بستابرود تا آنجا اصلاح شود زیاد کار درستی نیست

مذاکرات مجلس شورای ملی

جلسه ۱۹۲

به کسی سپرده شده از کشور منوط بموافقت دادستان

نایب رئیس - در ماده ۱۵ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۱۵ رأی میگیریم خانهها و آقایانیکه موافقند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۶ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

۱۶۵۶ - سرپرستی که بمحض این قانون برقرار می شود در موارد ذیل قابل فسخ است.

۱- تقاضای دادستان در صورتیکه سوء رفتار یا عدم اهلیت یا شایستگی سرپرست و در صورتیکه مشارکه دارای همسر باشد سوء رفتار یا عدم اهلیت هر یک از آنان برای نگاهداری و ترتیب طفل صغير محرز شود.

۲- تقاضای سرپرست در صورتیکه سوء رفتار طفل برای هر یک از آنان غیر قابل تحمل باشد همچنین در موردی که سرپرست قدرت و استطاعت جسمی یا مالی برای ترتیب و نگاهداری طفل را از دست داده باشد.

۳- توافق طفل بعد از رسیدن بسن کبر با سرپرست یا موافقتنامه سرپرست با پدر یا مادر واقعی طفل صغير.

نایب رئیس - در ماده ۱۶ نظری نیست؟ آقای فخر طباطبائی بفرمانیده.

لختر طباطبائی - عرض کنم در ماده ۱۶ سه مورد را که مورد سوم خودش ۲ مورد است در نظر گرفته اند. از

موارد فسخ سرپرست، که موردیک و دو کاملاً طبیعی و منطقی است مربوط به تقاضای دادستان است در صورتی که سوء رفتاری در طبقی که تحت سرپرستی است مشاهده کنند. اما در مورد سوم قابل تأمل است. بنده خواستم توجه جناب وزیر دادگستری راجل کنم که بین منظور شان چو هست؟ اینجا نوشته است توافق طفل بعد از رسیدن بسن کبر است. یک طفلي که با صدور حکم سرپرستی اش

یک حق قانونی برای شخص متقاضی ایجاد میشود، وقی بسن کبر رسید که منظور از سن کبر در اینجا ۱۸ سال تمام است؛ نه ۱۵ سال، وقی بسن ۱۸ رسید از سرپرستی خارج میشود. حالا اگر سرپرست توافق نکرد کودک

الى البد باید تحت سرپرستی او باشد؟ این بنتظمن محتاج به تأمل است و حشو زائد است و اما قسمت دوم که بستابرود تا آنجا اصلاح شود زیاد کار درستی نیست

شده بود و از این که بر آن مرتب بود در واقع کان لم یکن میشود و حکم مجددی که صادر نیشود و نام خانوادگی که خود فرزند دوست دارد انتخاب میکند اما آنچه که استدلال فرمودید فردی که اهلیت قانونی پیدا میکند برای اینکه دیگر نام فامیلی پدرخوانده خود را نداشته باشد چه دلیل باید ملزم باشد که توافق سرپرست را بگیرد؟ شناسنامه خودش را بدهد و آن نامی را که قبل از داشته حالا ادامه پیدا کند. توجه شمارا باین مطلب جلب میکنم اصولاً فلسفه ای که معتقد هستیم و در این قانون بصویب خواهد رسید عبارت از این است یک سرپرست یا بیک انسان نوع دوست و هر که دارای عواطف انسانی است تشویق شود برای قبول سرپرستی بلکه طفل صغير حال اگر چنانچه یک امکانات وسیعتری یا بیک حمایت قانونی یا بیک کوشش صحیح برای سرپرست نباشد او تشویق نمی شود. آنچه که اورا تشویق میکند که قبول سرپرستی یکند این است که لاقل این حق را باید داشته باشد او که با کمال علاقه طفل را پرورش دهد که دارای شخصیتی شود و نام خانوادگی اوروی او باشد و این تنها حاصل زحمات او است و کوششی که این سرپرست در بهبود وضع اقتصادی او و وضع جسمی او یاروحی اش عمل کرده حالا بدون توافق او بگوئیم چون این شخص شخصیت پیدا کرده حداقل نام را میگیرد که با داده ای فراموش کن توجه داشته باشید حتی فرزند خوانده ای هم وقتی بمقام شامخی میرسد پدر خوانده او افتخار میکند و باین موضوع سرفراز است که توانسته چنین فردی تربیت کند از این جهت است که توافق او خواسته شده است و در قانون پیش بینی شده است و عقبه بند این تشویقی است برای کسی که سرپرستی را انجام داده است.

نایب رئیس - حناب آقای فخر پیشنهادتان را مرحمت بفرمایند، آقای دکتر تنکابنی بفرمائید.

دکتر تنکابنی. هر چند توضیحات کافی و جامع از طرف جناب وزیر به ساحت مجلس داده شد املازم دانستم توجه همکار محترم آقای فخر را به دو موضوع جلب کنم یکی ماده ۱۴ چون بند ۳ در ماده ۱۶ ارتباط خاصی پیدا میکند از نظر اجرا بامداده ۱۴ در ماده ۱۴ مفاد حکم سرپرستی نوشته شده است که مفاد حکم قطعی سرپرستی به اداره ثبت احوال ابلاغ و در استناد سجلی سرپرست و طفل درج و شناسنامه جدیدی برای طفل بامضه سرپرست و نام خانوادگی او صادر خواهد شد. یعنی در واقع چون

یک سندرسمی صادر میشود در بند ۳ قانونگذار پیش بینی میکند که نحوه ابطال این سند رسمی بجهة شکل خواه بود بنابراین اگر طفل اهلیت قانونی داشت با موافقت سرپرست قبلی که اجازه داده است از نام خانوادگی او استفاده کند با توافقی که میشود آن حکمی که قبلاً صادر شود. بانقدم احترامات. فخر طباطبائی نایب رئیس - باین پیشنهاد رأی میگیریم خاتمه آقایانیکه موافقند خواهش میکنم قیام فرمایند (عده کمی)

(شرح زیر قرائت شد)

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

پیشنهاد میشود قسمت اول بندسه از ماده ۱۶ حذف

شود. بانقدم احترامات. فخر طباطبائی

نایب رئیس - باین پیشنهاد رأی میگیریم خاتمه آقایانیکه موافقند خواهش میکنم قیام فرمایند (عده کمی)

این نظرینده بود شاید هم جناب وزیر دادگستری مطالبی بفرمایند به بینیم توضیحات شان را جمع به این مورد چیست، دیگر عرضی ندارم ولی بنده بفکرم رسید که این موارد خیلی قابل تأمل است.

نایب رئیس - آقای صادق احمدی بفرمائید.

صادق احمدی (وزیر دادگستری) - دوست عزیزم جناب آقای دادفر توضیح فرمودند فلسفه دوشوری در مجلس اینست که بین دو شور پیشنهادات و نظرات اصلاحی که از طرف نمایندگان محترم داده میشود. مجدداً در کمیسیون با حضور خودشان بررسی شود و اگر نظرات اصلاحی باشد در شور دوم منظور شود. ولی مطلبی که جناب فخر طباطبائی اشاره فرمودند که در شور اول هم پیشنهاد داده بودند من فکر میکنم که توضیحاتی که بعرض شان میرسانم قاعع کننده باشد مسایله سرپرستی در این بند معنای اعم کلمه است نه سرپرستی بعد از سن کبر دیگر آن سرپرستی که یک سرپرست و یا پدر دارد نیست طفلی است که ۲۵ سال یا ۳۰ سالش شده خودش سرپرست خانواده ای شده، اینستکه شخصیت خودش را دارد و همه گونه اهلیت دارد برای انجام معاملات بنظر من جناب فخر این که گفته شده است توافق یعنی سرپرست با بجهة توافق میکند که طفل بگوید: آقا دلم نمیخواهد نام خانوادگی نام خانوادگی شما باشد، میر و ندادگاه تقاضا میکنند که ما با هم توافق کردیم. این برگردان بشناسنامه سابق خودش، برگردان بنام پدر خودش، دادگاه موافقت میکند، با اینکه خود آن فرزند که بسن کبر رسیده است دلایلی برای اینکار دارد. چون شناسنامه فرزندی که تحت سرپرستی بوده و حالا بسن کبر رسیده است شناخته شده است توافق شده است که هفت هشت سال بجهة با هم تباین کرده اند، خوب دادگاه وضع را روشی میکند سوال میکند چطور شده است که هفت هشت سال بجهة نگهداری کردی حالا میخواهی برگردانی؟ دادگاه اگر تشخیص داد که تقاضا منجز است حکم میدهد و میگوید سرپرستی کما کان ادامه پیدا کند.

نایب رئیس - آقای فخر طباطبائی بفرمائید.

فخر طباطبائی - بنده خیلی تشکر میکنم از توضیحاتی که جناب آقای وزیر دادگستری دادند، نسبت بقسمت دوم فرمایشات ایشان این موضوع سلیقه است بندе سلیقه ام این بود بهتر است که سرنوشت طفل دست بدست نشود استدلالی فرمودید بندے هم تعصی ندارم اما در

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شورای دادگستری

مجلس شورای ملی

کمیسیون دادگستری در جلسه ۶ آبان ماه ۱۳۵۳

باحضور آقای هنرمندی معاون وزارت دادگستری لابعه شماره ۶۰۴۲ مورخ ۱۳۵۳/۳/۲۰ دولت راجع به تشديد مجازات ربانیدگان اشخاص را که گزارش شوروی آن بشماره ۱۳۲۵ چاپ شده است با توجه به پیشنهادهای رسیده مطرح کرد و باصلاحاتی مورد تصویب قرارداد.

اینک گزارش شورای دادگستری مورخ ۱۳۵۳ آذر بشرح زیر مجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون مجازات ربانیدگان اشخاص

۱- هرگاه سن مجني عليه کمتر از ۱۵ سال تمام باشد و بسبب ذذیدن یاربودن بالخفاء یا آسیهای وارد فوت کند یا پایان پیدا شود یا با وصمه جسمی یا حیثیتی بررسد که منجر بعرض دائم یازوال عقل باقیماند یکی از حواس او گردید. مجازات مرتكب اعدام است.

۲- هرگاه سن مجني عليه کمتر از ۱۵ سال تمام باشد و با او لواطشده یا هنگام اینک ناموس او شده باشد مجازات مرتكب حبس دائم است و اگر سن مجني عليه کمتر از ۱۲ سال تمام باشد مجازات مرتكب اعدام است.

۳- هرگاه سن مجني عليه کمتر از ۱۵ سال تمام یا بیشتر باشد و بسبب ذذیدن یاربودن بالخفاء یا آسیهای وارد فوت کند یا پایان پیدا شود یا با وصمه جسمی یا حیثیتی بررسد که منجر بعرض دائم یازوال عقل باقیماند فقط یک درجه مجازات را تخفیف دهد.

۴- هرگاه سن مجني عليه کمتر از ۱۵ سال تمام باشد و با او لواطشده یا هنگام اینک ناموس او شده باشد مجازات مرتكب حبس دائم است و اگر سن مجني عليه کمتر از ۱۲ سال تمام باشد مجازات مرتكب اعدام است.

۵- هرگاه سن مجني عليه کمتر از ۱۵ سال تمام یا بیشتر باشد و بسبب ذذیدن یاربودن بالخفاء یا آسیهای وارد فوت کند یا پایان پیدا شود مجازات مرتكب اعدام است و اگر به او صدمه جسمانی یا حیثیتی وارد شود که منجر بعرض دائم یازوال عقل باقیماند یکی از حواس او گردید شده و با هنگام اینک ناموس او شده باشد مجازات مرتكب حبس دائم است.

۶- طرح و تصویب گزارش شورای دادگستری مجازات ربانیدگان اشخاص و ارسال به مجلس سنای اینک

برخاستند تصویب نشد. نسبت به ماده ۱۶ با تو پیحایانی که داده شد رأی میگیریم خانمهاو آقایانیکه موافقند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۷ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

۱- قبل از صدور حکم فسخ سپرستی دادگاه در هر مورد سعی خواهد نمود که اقدامات لازم را درجهت بقاء سپرستی بعمل آورد.

مراتب بوسیله دادگاه صادر کننده حکم برای تصحیح شناسنامه و اسناد مربوط به اداره ثبت احوال اعلام میشود.

۲- نایب رئیس - در ماده ۱۷ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۱۷ رأی میگیریم خانمهاو آقایانیکه موافقند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. کلیات آخر لایحه مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) رأی میگیریم به مجموع مواد و کلیات آخر لایحه خانمهاو آقایانیکه موافقند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه برای تصویب به مجلس سنای فرستاده میشود.

۳- تقدیم لایحه مواد شیمیائی اعتیاد آور (پسیکوتروب)، بوسیله آقای دکتر مرشد معاون وزارت بهداری

۴- نایب رئیس - جناب آقای دکتر مرشد فرمایشی دارید بفرمائید.

۵- دکتر مرشد (معاون وزارت بهداری) - با لایحه مقام ریاست و نایبندگان محترم لایحه است برای مراجعت و کنترل بعضی داروهای پسیکوتروب در مرحله ورود و ساخت که تقدیم میشود و تقاضای تصویب آن را دارم.

۶- نایب رئیس - لایحه بکمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۷- طرح و تصویب گزارش شورای دادگستری مجازات ربانیدگان اشخاص و ارسال به مجلس سنای اینک

۸- نایب رئیس - گزارش شورای دادگستری مجازات ربانیدگان اشخاص مطرح است قرائت میشود.

باشد مرتكب مجازات مرتكب حبس جنائي درجه یک از سه تا ۱۵ سال است.

۵- هرگاه هیچگونه صدمه جسمی یا حیثیتی علیه وارد نشده باشد مجازات مرتكب در صورتیکه سن مجني عليه علیه کمتر از ۱۵ سال تمام باشد حبس جنائي درجه یک از سه تا ۱۵ سال است.

۶- هرگاه سه مقرر اول مطرح است قرائت میشود.

۷- هرگاه سه مقرر اول مطرح است قرائت میشود.

۸- هرگاه سه مقرر اول مطرح است قرائت میشود.

۹- هرگاه سه مقرر اول مطرح است قرائت میشود.

۱۰- هرگاه سه مقرر اول مطرح است قرائت میشود.

۱۱- هرگاه سه مقرر اول مطرح است قرائت میشود.

۱۲- هرگاه سه مقرر اول مطرح است قرائت میشود.

۱۳- هرگاه سه مقرر اول مطرح است قرائت میشود.

۱۴- هرگاه سه مقرر اول مطرح است قرائت میشود.

۱۵- هرگاه سه مقرر اول مطرح است قرائت میشود.

۱۶- هرگاه سه مقرر اول مطرح است قرائت میشود.

۱۷- هرگاه سه مقرر اول مطرح است قرائت میشود.

۱۸- هرگاه سه مقرر اول مطرح است قرائت میشود.

۱۹- هرگاه سه مقرر اول مطرح است قرائت میشود.

۲۰- هرگاه سه مقرر اول مطرح است قرائت میشود.

۲۱- هرگاه سه مقرر اول مطرح است قرائت میشود.

۲۲- هرگاه سه مقرر اول مطرح است قرائت میشود.

۲۳- هرگاه سه مقرر اول مطرح است قرائت میشود.

۲۴- هرگاه سه مقرر اول مطرح است قرائت میشود.

تبصره - دو مورد ناپدید شدن مجنی عليه حکم صادره موقتاً تا ۵ سال اجرا نمیشود ولی محکوم عليه در جلس باقی میماند هرگاه ظرف این مدت زنده بودن مجنی عليه محرز گردد محکوم عليه میتواند تقاضای اعاده دادرسی نماید و در غیر اینصورت حکم صادره بموقع اجرآگذارده خواهد شد.

نایب رئیس - در ماده اول نظری نیست؟
(اظهاری نشد) بماده اول رأی میگیریم خانمهای آقایانی که موافقند خواهش میکنیم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده دوم قرائت میشود.

(شرح زیرخوانده شد)

ماده ۲-۶ - هر کس اعمال مذکور در ماده یک را نوسط دیگری انجام دهد بهمان مجازات مباشر جرم محکوم میشود و در این مورد ترتیب تخفیف مجازات همانست که درباره مباشر مقرر گردیده است.

نایب رئیس - در ماده دوم نظری نیست؟
(اظهاری نشد) بماده دوم رأی میگیریم خانمهای آقایانیکه موافقند خواهش میکنیم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده سوم قرائت میشود.

(شرح زیرخوانده شد)

ماده ۳-۶ - در صورتیکه مرتكب قبل از دستگیری مجنی عليه را بکسان او ویا بضاطیلن دادگستری تحويل نماید و یا موجبات تسلیم او را فراهم کند ، دادگاه میتواند مجازات مرتكب را تا دورجه تخفیف دهد و هرگاه مرتكب تاقبل از صدور حکم مجنی عليه را تحويل دهد و یا موجبات تسلیم را فراهم نماید و یا شاکی خصوصی گذشت نماید دادگاه میتواند فقط یک درجه مجازات را تخفیف دهد.

نایب رئیس - در ماده سوم نظری نیست؟
(اظهاری نشد) بماده سوم رأی میگیریم خانمهای آقایانیکه موافقند خواهش میکنیم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده چهارم قرائت میشود.

(شرح زیرخوانده شد)

ماده ۴-۶ - در صورتیکه مرتكب جرائم مندرج در این قانون بیش از پانزده سال و کمتر از هیجده سال تمام داشته و مجازات اصلی جرم اعدام یا جنس ابدی باشد

صفحه ۲۷

برایش در نظر بگیرد و نگفته ایم اعدام بشود و خودتان میدانید در قانون تشکیل دادگاه اطفال و ایجاد کانونهای اصلاح و تربیت سن صغير را آوردم پايانين تراز ۱۲ سال که شما اشاره فرموديد که اگر بجهه دهشال هم مرتكب جنایت شود اورا تربیت و اصلاح ميکنیم پس همان فلسفه ای که مجبور شدیم سن اطفال را از ۱۲ سال به ۸ سال پايانين بیاوریم ، چون محیط آماده شده برای تربیت بجهه همان قانون هم اینجا بیش بینی کرده است در مرور در جرمی که مجازات اعدام یا جنس ابدی باشد دادگاه بتواند تا ۱۵ سال محکوم کند . بنظر بندۀ این عین عدالت است و دادگاه هم معیّر است و میتواند با توجه به باوضاع و احوال مجازات کمتری در نظر بگیرد اما اگر تشخیص داد ، برای مورد بخصوص وبخاطر جامعه باید شدت عمل بیشتری بخرج دهد ، دستش باز باشد .

نایب رئیس - آقای خورشید بفرمائید .

خورشید (مخبر کمیسیون دادگستری) - در ماده ۴ یک اشتباه چاپی بیش آمده است ، بدین معنی که در سطر دوم بجای « جرم » نوشته اند « او ». بنابراین عبارت بدینصورت مشود که : « ... و مجازات اصلی جرم اعدام یا جنس ابد باشد » .

نایب رئیس - آقای فخر طباطبائی بفرمائید .

فخر طباطبائی - عرض کنیم با این توضیحی که جناب خورشید مخبر محترم کمیسیون دادگستری فرمودند بیشتر مزید برعلت شد . برای اینکه من عرضی ندارم جناب وزیر دادگستری که در مواردی ایجاب می کند حبس در حال تعلیق مجازات چون زیر ۱۸ سال است کم است . بدنه عرضم اینست که اصل قانون راشا درست کنید . ولی یک اشتباه فرع زائد بر اصل است .

شما مجازات اصلی را ذکر کردید ، چه با مجازات اصلی جرم اعدام یا جنس ابد است ولی دادگاه بضرورتی تخفیف می دهد و مجازات اصلی را پایین می آورد .

منظور لایحه این بود که اگر مجازات اعدام یا جنس ابد بود ، ولی اگر مجازات اصلی قید باشد اینجا با همان فکری که عرض کردم در قواره بازش در قتل عمده بسبی تضمیم ، تفکیک یا چاقو بسته می گیرد و طرف رامی کشد ، قصدش هم قتل است و عدم هم داشته است ولی چون منش

سال تمام شد باز بروم از او اجازه بگیرم و اگر اجازه نداد نوامن اسم را عوض کنم بنابراین این پیشنهاد هم مسلم آن صوب نخواهد شد ولی بنده مجدداً پیشنهاد خود را تکرار میکنم و استدعا میکنم مجلس محترم توجه بفرمائید .

نایب رئیس - آقای صادق احمدی بفرمائید .

صادق احمدی (وزیر دادگستری) - خوشبختانه دوست عزیزم جناب آقای فخر طباطبائی خودشان اشاره کردن که نسبت به یک پیشنهادشان با کمال بی طرفی توجه شده است و ماده اصلاح شده است و شان مجلس هم همین است و اقلیت و اکثریت ندارد پیشنهاد اقلیت را اکثریت قبول می کنند یا بالعكس چون این لواح اجرایش نه برای اکثریت است و نه برای اقلیت بلکه برای تمام ملت ایران است و مسلم آن باید گان ملت چیزی جز حفظ حقوق ملت مورد توجهشان نیست . در این ماده ای که ملاحظه فرمودید ، بنده قبول دارم در اینجا گفته شده است اگر کسی سنت کمتر از ۱۸ سال بود به چه ترتیب با او عمل میشود اما برخورد کردیم که بعضی از رایبندگان اطفال و یا کسانی که نسبت با اطفال صغیر یعنی کوچکتر حتی در زیر ده سال هم بعضی موقع مرتكب جنایات شنیع میشوند اینها معمولاً زیر هیجده سال هستند و مجازاتی که در قانون پیش بینی شده جامعه را قانع نمیکند . ملاحظه کردید در یک واقعه ای که چندی قبل اتفاق افتاد جامعه از ما میخواست که مجرم رادر کوتاه ترین مدت اعدام کنیم و این خواست جامعه بود چون می بینیم دختر هفت ساله بدون دفاعی را آنطور از خانه بیرون میکشند و به بدرین وضعی از بین میرند و به حیثیت آن خانواده لطمہ میزنند و جامعه از دادگستری میخواست در اسرع وقت مرتكب را اعدام کند تا شفی خاطر پیدا کند و یکی از فلسفه های مجازات همین تشفی خاطر جامعه و زیان دیده است بهمین جهت ما این مورد را آوردم که دادگاه اگر تشخیص داد مرتكبی و لودر شناسنایه ۱۷ سال و بیازده ماه دارد و خلی هم رشید و گردن کلفت است و دارای اهلیت است دادگاه دستش باز باشد که مجازات بیشتری

دادگاه میتواند او را با رعایت ماده ۳۳ قانون مجازات عمومی تا پانزده سال حبس محکوم نماید .

نایب رئیس - در ماده چهارم نظری نیست؟ آقای فخر طباطبائی بفرمائید .

مطرح بود نسبت به ماده اول پیشنهادی داشتم که تاحدی توجه شد و حالا نسبت بایان ماده با توضیحاتی که عرض خواهیم کرد پیشنهاد حذف دارم . چون از لحاظ فرم لایحه بتربیتی که پیشنهاد کرده بودم مورد شور دقیق قرار گرفت ولی متأسفانه در این مورد نظر بندۀ در کمیسیون مورد قبول واقع نشد شاید حق هم داشتند بنده نظر شخصی خودم را می گویم وحالا هم مجدداً توضیح میدهم که در صورت جلسه باشد ما اصل نسی بودن مسئولیت را در قانون مجازات عمومی پذیرفته ایم که اطفال زیر ۱۲ سال مرتكب هرجرمی بسند از کیفر معاف هستند حتی

قتل نفس ، چون او را مسئول نمی دانیم بین ۱۲ سال تا ۱۸ سال تمام که نشده باشد مجازات حبس دارد در اینجا یک فرع زاید بر اصل می بینیم مرقوم فرموده اید اگر سنت زیر ۱۸ سال بود دادگاه می تواند اورا به ۱۵ سال حبس جنایی محکوم کند حال اگر شخصی مطابق قانون عملش منطبق با ماده ۱۷۰ قانون مجازات عمومی بود یعنی عالمآ عاملآ با سبق تصریم کسی را کشته بود و سنت یکم که متر از ۱۸ سال بود شما نمی توانید این حبس جنایی را در مرور دادگار کنید یعنی او را ۱۵ سال حبس کنید ولی در این قانون اگر یک شخصی را بیود و بعدم پیدا شد و سنت هم کمتر از ۱۸ سال بود بر حسب مورد دادگاه می تواند تا ۱۵ سال حبس کند . با توجه به اصل نسبی بودن مسئولیت در قانون مجازات عمومی ، در ماده ۱۷۰ و در چراغیم جنایی مهم هم دادگاه می تواند این مجازات را اجرا کند و الاما دو نوع مجازات داشته باشیم درست نیست بنابراین بنده پیشنهاد حذف دارم و مجدداً پیشنهاد خودم را تکرار می کنم

البته بنده تعصبی ندارم چون میدانم ما اقلیت هستیم و آن پیشنهادی هم که در قسمت اول دادم قبول نشد در صورتیکه آن موضوع اصولاً برخلاف حقوق بشر است که کسی ولایت من را داشته باشد و وقتی من

۱۸

۱۸ سال تمام نیست ؛ شما مجازات آن را هم بیاورید بالا و یک اصلی بیاورید در کلیه جنایاتی که مجازات آن اعدام یا حبس ابد است اگر سنش زیر ۱۸ سال بود او اوضاع و احوال هم ایجاب کرد ، دادگاه میتواند چنین حکم بدهد . ولی باید نظم و ترتیب قانونی داشته باشد ، یکطرف قصبه ایطور نباشد و طرف دیگر بشکلی دیگر ؛ والامن با اصل مطلب هیچگونه مخالفتی ندارم . این بود که بنده پیشنهاد حذف دادم .

نایب رئیس - جناب آقای وزیر دادگستری

(شرح زیر خوانده شد)

صادق احمدی (وزیر دادگستری) - امر روز

خوشبختانه از طرف نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی ، قوه مقننه کشور ، دولایه حقوق العاده مهم به تصویب رسید . بنده وظیفه خود می دانم از طرف دولت سپاسگزاری کنم (احسن) از تمام نمایندگان بخصوص نمایندگان عضو کمیسیون دادگستری که وقت زیادی صرف کردند و همچنین نمایندگان محترمی که با پیشنهادات خودشان وزارت دادگستری را ارشاد و راهنمائی فرمودند . ما همیشه از این ارشاد و راهنمائی ها حداکثر استفاده را می بریم و به پیشنهادات توجه می کنیم چه این پیشنهادات از طرف اقلیت باشد چه از طرف اکثریت چون اقلیت هم برای ما محترم است (احسن) و اکثریت همیشه به پیشنهادات و نظرات اصولی اقلیت احترام گذاشته است چون نظر این بود لایحه ای که از مجلس می گذرد خالی از نقص باشد و خوشبختانه بهمین نحو هم مجلس با تصویب این دولایه درجهت حفظ حقوق اطفال و حفظ جان آنها و همچنین درجهت حفظ جیبت و نگهداری و سربستی اطفال بی سربرست ، گام ارزشناهای برداشته است . امیدوارم که اجرای این دولایه موجب شود يك مقدار از مشکلاتی که در حال حاضر کم و بیش دیده میشود بر طرف شود و مسلمان نسل فلی برای پرورش نسل آینده برای حفظ حقوق نسل آینده وظیفه مهمی دارد و خوشبختانه در اکثر لوایح ملاحظه میشود که به این مسئله توجه شده است . هدف از بررسی لوایح وقوانینی که تصویب میشود برقراری عدالت اجتماعی است و این دو لایحه در جهت برقراری عدالت اجتماعی گام مهمی است که از طرف قوه مقننه برداشته شده است (احسن) .

نایب رئیس - در ماده ۶ نظری نیست ؟ (اظهاری

شده) به ماده ۵ رأی میگیریم خانمهای و آقایانی که موافقند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستن) تصویب شد . ماده ۶ قرائت میشود .

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۷ - در صورتی که برای اعمال مذکور در ماده ۶ در این قانون بمحض قوانین دیگری مجازات مقرر شده باشد مرتكب مجازات اشدم حکوم خواهد شد .

نایب رئیس - در ماده ۶ نظری نیست ؟ (اظهاری

شده) رأی میگیریم بماده ۶ خانمهای و آقایانی که موافقند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستن) تصویب شد . ماده ۷ قرائت میشود .

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۷ - مقررات مواد ۲۰۳ و ۲۰۲ قانون مجازات عمومی لغو میشود .

نایب رئیس - در ماده ۷ نظری نیست ؟ (اظهاری

شده) به ماده ۷ رأی میگیریم خانمهای و آقایانی که موافقند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستن) تصویب شد . کلیات آخر لایحه مطرح است ، نظری نیست ؟

حدود فلات قاره بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت سلطنتی عمان مطرح است قرائت می شود .
(شرح زیر خوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون امور خارجه
مجلس شورای ملی

کمیسیون امور خارجه در جلسه روز پنجم شنبه ۱۳۵۳/۸/۹ با حضور نمایندگان دولت لایحه شماره ۴۷۶۱۸ مورخ ۱۳۵۳/۷/۲۷ راجع بموافقتنامه تحديد حدود فلات قاره بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت سلطنتی عمان رقم ۱۳۴۰ چاپ گردیده است موردنیتی قرارداد و تصویب کرد .

این گزارش آنرا شرح زیر تقدیم مجلس شورای ملی میدارد .

لایحه قانون موافقتنامه تحديد حدود فلات قاره بین

دولت شاهنشاهی ایران و دولت سلطنتی عمان

ماده واحد - موافقتنامه تحديد حدود فلات قاره
بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت سلطنتی عمان مشتمل بر يك مقدمه و بنج ماده و يك نفشه که در تاریخ ۳ مرداد ماه ۱۳۵۳ برابر ۲۵ زویه ۱۹۷۴ در تهران با مضاهه رسیده است تصویب و اجازه مبالغه اسناد تصویب آن داده می شود .

مخبر کمیسیون امور خارجه - مهروش صفائی نیا
(مستوفی)

نایب رئیس - کلیات لایحه مطرح است نظری نیست ؟

(اظهاری نشد) بورو د در شور ماده واحد رأی میگیریم خانمهای و آقایانی که موافقند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستن) تصویب شد . ماده واحد مطرح است نظری نیست ؟ (اظهاری نشد) پیشنهادی هم نرسیده لایحه برای شور دوم کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود .

(اظهاری نشد) به مجموع مواد و کلیات آخر لایحه رأی می گیریم خانمهای و آقایانی که موافقند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستن) تصویب شد لایحه برای تصویب مجلس سنا فرستاده میشود . جناب آقای وزیر دادگستری بفرمائید .

صادق احمدی (وزیر دادگستری) - امر روز

خوشبختانه از طرف نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی ، قوه مقننه کشور ، دولایه حقوق العاده مهم به تصویب رسید . بنده وظیفه خود می دانم از طرف دولت سپاسگزاری کنم (احسن) از تمام نمایندگان بخصوص نمایندگان عضو کمیسیون دادگستری که وقت زیادی صرف کردند و همچنین نمایندگان محترمی که با پیشنهادات خودشان وزارت دادگستری را ارشاد و راهنمائی فرمودند . ما همیشه از این ارشاد و راهنمائی ها حداکثر استفاده را می بریم و به پیشنهادات توجه می کنیم چه این پیشنهادات از طرف اقلیت باشد چه از طرف اکثریت چون اقلیت هم برای ما محترم است (احسن) و اکثریت همیشه به پیشنهادات و نظرات اصولی اقلیت احترام گذاشته است چون نظر این بود لایحه ای که از مجلس می گذرد خالی از نقص باشد و خوشبختانه بهمین نحو هم مجلس با تصویب این دولایه درجهت حفظ حقوق اطفال و حفظ جان آنها و همچنین درجهت حفظ جیبت و نگهداری و سربستی اطفال بی سربرست ، گام ارزشناهای برداشته است . امیدوارم که اجرای این دولایه موجب شود يك مقدار از مشکلاتی که در حال حاضر کم و بیش دیده میشود بر طرف شود و مسلمان نسل فلی برای پرورش نسل آینده برای حفظ حقوق نسل آینده وظیفه مهمی دارد و خوشبختانه در اکثر لوایح ملاحظه میشود که به این مسئله توجه شده است . هدف از بررسی لوایح وقوانینی که تصویب میشود برقراری عدالت اجتماعی است و این دو لایحه در جهت برقراری عدالت اجتماعی گام مهمی است که از طرف قوه مقننه برداشته شده است .

۱۲ - طرح گزارش شور اول کمیسیون امور خارجه راجع بموافقتنامه تحديد حدود فلات قاره بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت سلطنتی عمان

نایب رئیس - گزارش شور اول موافقتنامه تحديد

۱۳- ختم جلسه

تاریخ و دستور جلسه آینده بعد از باطلان همکاران محترم
خواهد رسید.

(ساعت ۱۱/۲۵ دقیقه صبح جلسه ختم گردید).

نایب رئیس مجلس شورای ملی - دکتر جواد سعید

نایب رئیس - چون مطلب دیگری در دستور نداریم
بالجازه خانمهای آقایان جلسه امروز را ختم می کنیم